

GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ ȚARA NĂSĂUDULUI

***STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ
2014-2020***

Cuprins

	Pg.
INTRODUCERE.....	1
CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic.....	3
CAPITOLUL II: Componenta parteneriatului.....	8
CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor).....	10
CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție.....	15
CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor.....	18
CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.)	43
CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune.....	46
CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei.....	48
CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei.....	49
CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei.....	54
CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL	55
CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale.....	57

INTRODUCERE

Implementarea LEADER este importantă în dezvoltarea teritoriului acoperit de GAL Țara Năsăudului pentru că permite continuarea firească a unei strategii implementate cu rezultate bune în perioada anterioară de programare, 2007-2013. Un program axat pe abordarea de jos în sus a prins contur și funcționează în teritoriul nostru, 10 comunități locale de pe Valea Someșului Mare fiind beneficiari direcți ai Axei LEADER, în domenii precum educație, agricultură, turism și cooperare, respectiv Romuli, Telciu, Coșbuc, Salva, Nimigea, Dumitra, Rebrîșoara, Rebra, Parva și Feldru. Orașul Năsăud a participat la program, asigurând coeziunea teritorială prin susținerea identității locale socio-culturale și economice.

Această abordare o dezvoltăm, având în vedere nevoile actuale identificate. Includem aici comunitatea din zona urbană Năsăud, ca beneficiar direct al măsurilor prin care ne îndeplinim obiectivele stabilite. Consolidăm coeziunea teritoriului nostru, susținând încă două comunități rurale, Șieu - Măgheruș și Șintereag, să participe în mod activ la implementarea LEADER, de care nu au mai beneficiat. Este importantă această continuitate teritorială pentru că localitățile nou venite măresc granițele cu orașul reședință de județ, Bistrița, și totodată, interacționăm cu un oraș nou, Beclean. Avem în vedere faptul că zonele rurale din apropierea orașelor trebuie să se dezvolte la nivel local pentru a preveni migrarea tinerilor la orașe, pe de o parte. Pe de altă parte, intrarea în structurile GAL dă posibilitatea de cooperare a producătorilor dintr-o zonă mai largă, pentru a se cunoaște și asocia, putându-le crește credibilitatea pe piețele de desfacere a produselor din zonele urbane învecinate și nu numai.

Desigur că, plasând dezvoltarea comunitară sub responsabilitatea comunității (DLRC), am luat în considerare nevoile locale și am stabilit priorități în așa fel încât, în mod inovativ, cu resurse financiare limitate, să ne atingem obiectivele cu rezultate vizibile. Ne integrăm, prin abordarea propusă, în obiectivele generale și prioritățile stabilite prin Regulamentul 1305/2013 și răspundem, totodată, la îndeplinirea Strategiei Europa 2020. Principalele obiective previzionate a fi atinse ca urmare a implementării LEADER în teritoriu GAL Țara Năsăudului, sunt:

1. Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă. Avem în vedere:

- Realizarea micii infrastructuri locale în domeniul social pentru persoane în special defavorizate și cu diverse stiluri de viață: centre de consiliere și informare socială, infrastructuri funerare multiconfesionale (comunitare);
- Realizarea cadrului necesar de cooperare între etnii și populația majoritară: centre locale multiculturale, de socializare;
- Protejarea și conservarea patrimoniului natural și cultural local, precum și promovarea lui prin implicarea societății civile locale: reabilitare imobile cu caracter etnografic, promovare patrimoniu cultural și natural local, inclusiv educație ecologică;
- Mici infrastructuri pentru îmbunătățirea calității vieții în spațiul public: iluminat public cu folosirea energiei regenerabile, parcuri tematice, alei pietonale și alte căi de acces la infrastructuri socio-culturale existente, inclusiv amenajări pentru protecția mediului;

- Sprijinirea implicării micilor investitori locali în sectorul neagricol local, cu accent pe turism, activități sanitar-veterinare și de medicină umană , meșteșuguri locale, activități pentru protecția mediului, servicii de arhitectură și cadastru;
- Crearea de locuri de muncă locale și realizarea de venituri suplimentare din activități care folosesc resursele locale.

2. Favorizarea competitivității agriculturii:

- Susținerea organizării de structuri asociative care să funcționeze în vederea promovării produselor agricole locale.

3. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice:

- Susținerea structurilor silvice cu programe și echipamente specializate pentru o mai bună gestionare a fondului forestier, inclusiv a unor situații de urgență;
- Susținerea educației ecologice a tinerei generații.

Pe lângă aceste obiective, ne exprimăm intenția de a dezvolta proiecte de cooperare, care vor fi finanțate prin sub-măsura 19.3 - "Pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale Grupului de Acțiune Locală". Ele vor contribui la îndeplinirea obiectivelor din SDL, pentru că:

- Vor fi deja structuri asociative create, care sunt implicate în proiecte de promovare a produselor agricole și turistice locale (inclusiv cluster);
- În proiectele de cooperare vom avea în vedere inclusiv minoritățile locale și persoanele vulnerabile, care vor descoperi noi posibilități de a fi incluse pe piața muncii.

Obiectivele stabilite de noi, prin regăsirea lor în proiecte, vor duce la creșterea nivelului de trai al locuitorilor acestei comunități a Țării Năsăudului.

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic

Teritoriul din parteneriatul Grupul de Acțiune Locală Țara Năsăudului se regăsește în spațiul eligibil LEADER. Este alcătuit din 12 localități rurale și 1 oraș, din care 10 localități rurale au beneficiat de prima perioadă de programare LEADER, cu rezultate vizibile. Teritoriul completat cu 2 localități rurale noi, Șieu - Măgheruș și Șintereag, care nu au mai beneficiat de acest program, acoperă partea de nord-est a județului Bistrița-Năsăud. Suprafața totală este de 1.249,41 km² și însumează 55.480 de locuitori (date oficiale INS 2011). Fișa de prezentare a teritoriului se regăsește în **Anexa 2** la SDL.

Există coerență teritorială deoarece nu avem întreruperi de teritoriu, iar orașul Năsăud este polul urban de dezvoltare, poziționat central față de localitățile rurale componente ale GAL. Teritoriul nostru se învecinează și cu celelalte 3 centre urbane ale județului, respectiv la est cu orașul stațiune Sângeorz - Băi, la sud cu municipiul reședință de județ Bistrița, iar la sud-vest cu orașul Beclean. La nord, avem graniță comună cu județul Maramureș. Harta administrativă și geografică se regăsește în **Anexa 5** la SDL.

Caracteristici geografice

Teritoriul are forme de relief variate, cu resurse care pot fi folosite pentru creșterea nivelului de trai al locuitorilor. Zonele montane sunt reprezentate prin Munții Țibleșului cu altitudini de până la 1800 m și parte din Munții Rodnei, Rezervație a Biosferei; zonele deluroase sunt majoritar reprezentate de Dealurile Năsăudului și Dealurile Bistriței; zona de luncă și câmpie se întinde de-a lungul râului Someșul Mare, Sit Natura 2000, și a afluenților acestuia, dintre care mai importanți sunt Sălăuța, Rebra și Șieul. Există, de asemenea, ape subterane (ape de suprafață și de adâncime), izvoare de ape sulfuroase și minerale sau borcuturi. Aceste ape sunt recunoscute pentru proprietățile lor curative, dar nu au fost exploatate aproape deloc în zonă. Clima predominantă este temperat-continentală, fiind specifică mai ales zonei de deal. În zona GAL Țara Năsăudului, solul raportat la zonele de relief variate, se prezintă astfel: în zona de luncă întâlnim aluviuni crude aduse de Someșul Mare, combinate cu podzoluri secundare ce acoperă majoritatea terenurilor agricole, aproximativ 75% în zona de luncă; în zona de podiș întâlnim: soluri brune podzolite și soluri podzolice - ariloiluviale; în zona montană: soluri brune acide, andosoluri, soluri brune podzolice și podzoluri. Pe dealurile Năsăudului și zonei montane predomină solurile humicosilicate, feriiluviale, podzolite, negre acide, silvestre brune gălbui.

Datorită reliefului variat, subsolul teritoriului este bogat în resurse, dintre care amintim: metale neferoase (Cu, Pb, Zn, Au, Ag), minereuri nemetalice și roci utilitare (andesit, tuf vulcanic), depozite de lut și sare. Nu există exploatare miniere în zonă.

Preponderența reliefului de deal-munte favorizează o vegetație alpină în trepte. Pădurea este una dintre principalele bogății naturale ale zonei, cu 56.597 ha, care reprezintă 45% din totalul teritoriului nostru (date INS 2011). Gestionarea fondului forestier se face în principal de ocoalele silvice de regim și de asociații ale proprietarilor publici sau privați. Gestionarea este deficitară pentru că nu există în dotarea acestora programe și echipamente specializate pentru determinarea în teren a morfologiei și tipului de pădure (înălțimi, grosimi, perimetre parcele) și nici pentru monitorizarea speciilor de animale și plante; ar fi necesare aceste echipamente pentru un management corespunzător al suprafețelor silvice, inclusiv a ariilor protejate Natura 2000, care se regăsesc și în fondul forestier local; prin abordarea LEADER, am contribui la susținerea unei mai bune monitorizări în vederea protecției fondului forestier, la crearea unui management mai bun

privind planurile de protecție locală a pădurilor împotriva incendiilor și a altor potențiale dezastre, precum și la educația ecologică a tinerilor care fac stagii de practică la aceste regii autonome și asociații. Menționăm că aceștia sunt, în marea lor majoritate, elevi ai Colegiului Silvic Transilvania, cel mai mare cu profil forestier din regiunea de Nord - Vest. Alături de resursele de masă lemnoasă, zona montană mai cuprinde și alte resurse naturale, constituite din fructe de pădure (zmeură, mure, afine negre) și ciuperci (gălbiori, hribi, ghebe). Nu există nici un întreprinzător care să proceseze aceste produse ale pădurii în zonă; ele sunt folosite sporadic, în gastronomia locală, dar exploatarea organizată ar fi un punct de sprijin al turismului gastronomic local.

Fauna este foarte bogată și diversificată, caracteristică fiecărei forme de relief. Peteritoriul GAL Țara Năsăudului se întâlnesc atât specii de floră, cât și de faună endemice, rare sau protejate de lege. Din speciile de floră, amintim: floarea de colț (*Leontopodium alpinum*), ghințura galbenă (*Gentiana lutea*), *Gentiana punctata*, *Rhododendron kotschyi* (monumente ale naturii aflate pe o arie limitată din Munții Țibleșului, comuna Telciu). Fauna este reprezentată de: cocoșul de mesteacăn (*Tetrao tetrix*), cocoșul de munte (*Tetrao urogallus*), acvila de munte (*Aquila chrysaetos*), capra neagră (*Rupicapra rupicapra*), marmota (*Marmota marmota*), cerbul carpatin (*Cervus elaphus*), căpriorul (*Capreolus capreolus*), mistrețul (*Sus scrofa*), ursul (*Ursus arctos*), lupul (*Canis lupus*), râsul (*Lynx lynx*) etc. Includerea acestor elemente de floră și faună în albume specifice de prezentare a zonei ar fi de dorit pentru mai buna lor cunoaștere locală, în vederea protejării, cât și sub aspect turistic.

Suprafața agricolă totală, este de 58.626 ha, din care, pe categorii de folosință: 22.750 ha pășuni, 18.192 ha fânețe, 16.582 ha teren arabil, 1.087 ha livezi și 15 ha vii. În proporție de 70%, suprafața agricolă este acoperită de fânețe și pășuni naturale, care pot constitui resursa necesară pentru susținerea dezvoltării sectorului zootehnic.

Zone cu valoare naturală ridicată (HNV) se regăsesc în UAT: Coșbuc, Feldru, Nimigea, Năsăud, Parva, Rebra, Rebrîșoara, Romuli, Salva și Telciu. În aceste zone se mai practică încă o agricultură de tip tradițional, care poate oferi produse de calitate și sănătoase, având în vedere caracterul natural nealterat al suprafețelor agricole de acest tip. Dar sistemele agricole la scară redusă, susținute în general prin PFA-uri, nu mai oferă o siguranță financiară și ar trebui combinate cu alte tipuri de acțiuni neagricole, cum ar fi, de exemplu, turismul și agroturismul rural. Micii producători au probleme în a-și desface produsele, nu cunosc regulile de piață și în lipsa organizării unor asocieri funcționale, nu numai pe hârtie, riscă să dispară. Este, deci, necesară o promovare organizată a lor atât pentru atragerea de noi membri, cât și pentru a face cunoscute produsele specifice zonei, în principal, cele din lapte. De menționat că, pe teritoriul GAL, în anul 2011, conform datelor INS, erau angajați activi în tot sectorul cooperatist numai 14 persoane, lucru îngrijorător raportat la faptul că în fiecare comunitate există cel puțin o asocierie a crescătorilor de animale, legal constituită. Pe de altă parte, o exploatare necontrolată a acestor resurse ar duce la înrăutățirea stării mediului în zonă, la distrugerea peisajului, la reducerea habitatului unor specii de plante și animale. Agricultură, în special sectorul zootehnic, este alt domeniu relevant în zonă, iar susținerea formelor de asocierie legal constituite în acest domeniu și în sensul prezentat mai sus, este prioritară pentru noi.

Caracteristici de mediu.

Nu există surse majore de poluare industrială. Nu este o problemă accesul la resursele de apă, rețeaua hidrografică fiind bine reprezentată. Sistemele de apă și canalizare și salubritatea funcționează în baza unor sisteme de management integrat la nivel județean.

Sunt susținute aceste procese de dezvoltare a infrastructurii prin asociații de dezvoltare locală care se regăsesc și pe teritoriul nostru. Aceste ADI-uri au derulat proiecte mari privind asfaltarea drumurilor de interes, introducerea apei și canalizării, crearea unor centre turistice de informare. Au fost însă slab dezvoltate investițiile pentru iluminat din surse regenerabile, numai sporadic ca și componente ambientale ale unor spații verzi înființate. Iluminatul stradal cu lămpi LED și panouri fotovoltaice este o soluție mai ales în zonele izolate ale GAL-ului nostru. Aceste sistemele de iluminat cu panouri solare pot funcționa în tandem cu sisteme convenționale, racordate la rețelele electrice principale.

Declararea de zone/arii cu un anumit grad de protecție este cea mai bună modalitate în lupta contra diminuării biodiversității, iar în teritoriul nostru majoritatea zonelor Natura 2000 se regăsesc și în localități cu zonele cu valoare naturală ridicată. *Zonele Natura 2000 sunt:* La Sărătură, în UAT Șintereag; Munții Rodnei, pe teritoriul UAT Parva, UAT Rebrîșoara, UAT Romuli și UAT Telciu; Peștera Tăușoare, în UAT Rebrîșoara; Șieu - Budac, pe teritoriul Șieu - Măgheruș; Someșul Mare Superior pe teritoriul UAT Feldru, UAT Rebrîșoara și UAT Năsăud; Someșul Mare, pe teritoriul UAT Salva, UAT Nimigea, UAT Șintereag și UAT Năsăud; Valea Izei și Dealul Solovan, pe teritoriul UAT Romuli și UAT Telciu. Problema cea mai mare este că aceste zone nu sunt puse în evidență corespunzător, deoarece nu există încă un spirit civic dezvoltat în acest sens. Ar trebui ca, tot prin structuri asociative, să susținem promovarea acestor zone naturale protejate, în sensul de a le face cunoscute inclusiv tinerei generații, care învață în școlile din zona noastră; albume, cataloage de promovare, manuale locale, festivaluri specifice în arii protejate, pot susține acest demers.

Caracteristici demografice

Pe teritoriul nostru trăiesc un număr de 55.480 locuitori, densitatea medie fiind de 44,4 locuitori/km² (date INS 2011). Densitatea cea mai mare se regăsește în zonele de deal și câmpie și în zona urbană, ea scăzând treptat, pe măsură ce urcăm în zonele montane. Raportul statistic este ușor în favoarea femeilor, cu un număr de 27.880 față de bărbați, cu un număr de 27.600.

În teritoriul Țării Năsăudului există, atât în zona rurală, cât și în zona urbană, minorități locale. Conform Recensământului populației din 2011, sunt 1.061 maghiari (2% din totalul populației) și 1.473 rromi (3% din totalul populației), celelalte minorități fiind nesemnificativ reprezentate. Cea mai mare concentrare a minorităților locale de etnie rromă este în orașul Năsăud, comuna Nimigea și comuna Șieu Măgheruș; etnia maghiară este reprezentată cel mai bine în comuna Nimigea, unde există un număr de 662 persoane, care trăiesc într-o comunitate compactă în centrul de comună, alături de cele 334 persoane de etnie rromă; aici nu există însă nici măcar un așezământ cultural pentru derularea de activități comune. Cealaltă comunitate cu etnici maghiari majoritari este Șintereag, respectiv un număr de 297 persoane. Pentru a preveni segregarea, în acest tip de comunități, este nevoie de dezvoltarea unor mici infrastructuri locale și acțiuni comune, care să susțină interculturalitatea.

Religia majoritară este ortodoxă, în proporție de 80%, restul de 20% sunt reprezentați de alte culte. Din datele culese de pe teren sunt necesare în toate comunitățile mici infrastructuri funerare. Această necesitate apare în contextul în care astfel de infrastructuri nu au existat, iar legislația românească, corelată cu cea europeană, impune asigurarea unor astfel de servicii publice de către comunitatea locală pentru toate categoriile de persoane.

În anul 2011, structura pe vârste a populației din teritoriul GAL era de 20% cu vârsta sub 15 ani, 65% cu vârsta între 15 - 64 ani din populația totală și de 15% cu vârsta peste 65 ani, din total populație. Este o populație care are în general un echilibru, deoarece generația tânără este numeroasă.

Raportat la educație, pregătirea profesională este una medie, numai 6% din totalul populației având studii superioare. Celelalte categorii sunt: 2% studii postliceale, 13% studii profesionale, 16% studii liceale, 41% studii gimnaziale, 18% studii primare, iar 4% sunt fără școală.

Competitivitate economică

Din totalul de 55.480 locuitori ai teritoriului GAL Țara Năsăudului, 24.815 (45%) reprezintă populația activă, 1.583 (3%) șomeri și 29.082 (52%) populație inactivă.

Din totalul populației active, 10.379 (42%) reprezintă salariați, 201 (1%) angajatori/patroni, 8.479 (34%) lucrători pe cont propriu, iar 5.702 (23%) lucrători neremunerați în gospodăria proprie. Membrii ai unei societăți cooperatiste erau 14 persoane, iar alte forme de ocupare, 40 persoane.

Din totalul populației inactive: 33% sunt elevi, 25% pensionari, 17% persoane casnice fără altă ocupație, 18% persoane în întreținerea altor persoane private, 2% întreținuți de stat și de organizații neguvernamentale, 2% întreținuți din alte surse și 4% alte situații.

Gradul de ocupare este de 57% în agricultură, 13% în industrie, 18% în construcții, transport, depozitare, informații și comunicații, comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și alte ramuri cu apariție mai modestă (precum prelucrarea pieilor, fabricarea alcoolului), 4% în transport și învățământ, 3% în APL și 2% în sănătate.

Zonele Sărace, pentru care indicele de dezvoltare umană locală (IDUL) are valori mai mici sau egale cu 55, sunt: Coșbuc, Parva și Romuli. Aceste localități fac parte din zona montană a teritoriului nostru.

Rezultă și din datele culese de pe teren că este nevoie de o susținere în următoarele domenii neagricole: sanitar - veterinar, pentru susținerea sectorului zootehnic, medical - uman, în zonele defavorizate, de arhitectură și topografie, pentru a susține cadastrul local, meșteșuguri locale, pentru a ne păstra tradiția, turism, susținut de produse locale, prelucrarea deșeurilor plastice. Fiindcă agricultura este primordială în zonă, susținerea bazei materiale pentru medicii cu acest profil (veterinar) este foarte importantă; mașini specializate și dotate cu echipamente moderne sunt importante pentru accesul la fermele agro - zootehnice în zonele greu accesibile (deal și munte). Pe de altă parte, serviciile medicale umane locale ar trebui susținute printr-o infrastructură corespunzătoare. Reamenajarea unor clădiri publice învechite și lăsate în paragină din lipsă de fonduri și dotarea lor corespunzătoare, este la fel de importantă, în sensul prezentat mai sus.

Nu au fost identificate centre de zi pentru informare și consiliere în zonă, deși ar fi nevoie, datorită existenței unei păături majoritare a populației care nu beneficiază de servicii cu caracter social primar decât prin intermediul administrației publice și în mod limitat, fără acreditare specifică. Avem în vedere procentul foarte mare de agricultori din totalul populației active, populația inactivă majoritară, precum și nivelul mediu sprescăzut al educației. Cei ocupați în agricultura de subzistență, persoanele casnice, șomerii, în special cei trecuți de 45 ani, nu au acces la servicii constante de consiliere și informare. Ar fi necesare aceste servicii pentru a susține rezolvarea problemelor de proprietate, o integrare corespunzătoare pe piața muncii și obținerea drepturilor de pensie, organizarea în întreprinderi sociale, ca alternativă la agricultura de subzistență. Aceste centre ar folosi inclusiv populației etnice sărace și s-ar constitui într-un alt mijloc de evitare a segregării.

Clădiri lăsate în paragină ar putea fi folosite, prin reorganizare, pentru astfel de activități, constituind punctul de plecare pentru alte proiecte, de exemplu, finanțate prin POCU.

Patrimoniu arhitectural și cultural

Pe lângă Siturile Natura 2000 există și o infrastructură culturală și arhitecturală. Ies în evidență case memoriale, ca de exemplu: George Coșbuc (în comuna Coșbuc), Liviu Rebreanu (în Năsăud, cartier Liviu Rebreanu), Tănase Todoran (Salva); muzee sătești: Muzeu de artă populară tradițională (Rebra), Casa Ethnos (casă bătrânească amenajată în stilul vechiului ținut grăniceresc, de pe Valea Someșului Mare, la Feldru), Casa Ethnos la Șintereag. Aceste infrastructuri sunt lăsate însă în paragină din lipsa unor finanțări specifice și a unor asocieri funcționale rurale care să le susțină.

Straiele populare sunt încă prezente la festivaluri locale, precum: Zilele Telciului, Festivalul „Ion Săbădiș” (Telciu); Craii de la Mocod, Întreținutul boului în Tăure - de Rusalii (Nimigea); Maialul elevilor năsăudeni, De Ispas la Năsăud; Zilele Feldrului de Rusalii; obiceiuri de Paște și de Crăciun, în toate localitățile componente. Dar meșteri populari locali, în general femei, cei care lucrează efectiv la aceste creații unice: costume populare, clop cu păun, goblenuri, nu au nici o susținere pentru continuitate și de aceea tradiția riscă să se piardă. Este necesar să susținem acești creatori populari, prin care identitatea locală este promovată.

Baza materială turistică.

Deși există atracții turistice variate, încă nu sunt dezvoltate structuri suficient de bine puse la punct, care să primească și să țină turiștii în zonă. Conform datelor INS, în anul 2014, existau numai 3 agropensiuni funcționale și 1 cabană turistică. Nu existau sate de vacanță, campinguri, tabere turistice de elevi funcționale și nici spații publice de agrement, amenajate pentru petrecerea timpului liber, în scop turistic. Dorința celor ocupați în agricultură să se reorienteze, să combine producția și comercializarea bunurilor agricole cu activități de turism locale, să includă promovarea meșteșugurilor locale în pachetele turistice locale, a fost remarcată la vizitele în teren. Nu există spații depromovare turistică publice, în aer liber, prin care să se scoată în evidență zonele sit Natura 2000, obiectivele de patrimoniu local, cultural și natural. Mici parcuri locale tematice, combinate cu creșterea spațiului verde și cu reabilitarea căilor de acces spre acestea, sunt importante de realizat și se regăsesc în necesitățile locale: de exemplu, parcul clopului cu pană de păun din Țara Năsăudului, parcul Ethnos, parcul meșteșugarului.

Infrastructuri publice

Referitor la acest aspect putem spune că prin PNDR, PNI, POR, au fost rezolvate o serie de probleme, precum: reabilitarea de școli, așezăminte culturale, drumuri de interes local, forestiere, agricole și comunale, săli și terenuri de sport, apă și canalizare. Programele naționale în derulare permit continuarea acestor investiții. Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Rosua, membru fondator al GAL, a implementat astfel de proiecte la scară mare, inclusiv pentru localitatea Șintereag, care nu era în acel moment în parteneriatul nostru, dar este membru al asociației intercomunitare; această organizație abeneficiat inclusiv de proiecte prin GAL Țara Năsăudului, în domeniul turismului și amenajare de spații publice.

Prin LEADER, atingem acele puncte care duc în principal la punerea în valoare a potențialului rural public și care rezolvă o serie de probleme mai mult cu caracter socio- cultural local.

CAPITOLUL II: Componenta parteneriatului

Parteneriatul este constituit și funcționează sub forma juridică Asociația Grupul de Acțiune Locală Țara Năsăudului. Asocierea este formată din membrii fondatori și membrii asociați, în total un număr de 83 de parteneri.

Componenta parteneriatului din punct de vedere al reprezentării sectoarelor de interes, se prezintă astfel:

- autorități publice locale: 14 membri, din care 12 localități rurale, 1 oraș și 1 asociație de dezvoltare intercomunitară; reprezintă 17% din total;
- reprezentanți autorizați din sectorul privat: 53 membri, care reprezintă 64% din total;
- reprezentanți ai societății civile: 16 membri, care reprezintă 19% din total.

Mediul urban local și alte entități din afara spațiului eligibil LEADER este reprezentat de 10 membri, reprezentând 12% din total parteneri. Din afara spațiului eligibil LEADER există două firme din orașul Bistrița. Tomagy Internațional SRL a fost partener constant încă de la primele faze ale implementării strategiei în teritoriu, respectiv din anul 2010. Fulger Nord 2000 SRL derulează activități de comerț, importante în zona montană a teritoriului nostru. Nu există persoane fizice relevante care să fie membrii în asociație. În temeiul prevederilor statutare, legale, singurul din afara parteneriatului care face parte din Consiliul Director, este președintele GAL.

Dintre cele 14 entități publice, 12 au fost implicate încă din prima fază, anul 2010, în abordarea LEADER și în constituirea parteneriatului; 11 din autoritățile publice sunt beneficiare de proiecte LEADER, mai puțin orașul Năsăud, care nu a fost eligibil. Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Rosua, unde este asociată și o entitate publică din afara fostului teritoriu GAL, Șintereag, a beneficiat și ea de proiecte și a susținut procesul de dezvoltare prin realizarea de mari infrastructuri locale (apă, canalizare, servicii de urgență și promovare culturală) și mici infrastructuri publice locale (centru de informare turistică și spații verzi, prin abordarea LEADER); ADI Rosua este deci o organizație asociativă relevantă pentru teritoriul nostru. Și datorită acesteia, au intrat în parteneriat încă 2 localități, Șintereag și Șieu - Măgheruș, neincluse în alte parteneriate anterioare. Susținerea și cooperarea publică sunt importante pentru că autoritățile locale au înțeles rolul abordării de acest fel și doresc să continue, răspunzând noilor nevoi locale identificate și pe un teritoriu extins.

Reprezentanții locali din sectorul privat au răspuns la abordarea noastră după implementarea primei faze de succes a programului LEADER în teritoriu, după vizitele și ședințele realizate în teren. Din cei 53 asociați:

- 22 sunt persoane fizice autorizate reprezentând: 11 beneficiari de proiecte ai GAL, în domeniul agricol și agroturistic, 8 PFA, în domeniul prioritar agricol, 1 PFA, în domeniul agroturism și 2 PFA, în domeniul topografiei și cadastrului;
- 2 sunt regii autonome, care administrează fondul forestier local;
- 1 este cabinet medical individual;
- 1 este Întreprindere familială, în domeniul procesării fructelor din livezi, având marcă înregistrată pe un produs spirtos (IF Angelini);
- 1 este întreprindere individuală în domeniul transportului;

- 2 sunt cooperative agricole, în domeniul agricol: Cooperativa Agricolă de Gradul I Țara Năsăudului, din comuna Parva și Grupul de producători “Rebrișoreana” Cooperativă Agricolă, din comuna Rebrișoara.
- 24 sunt societăți cu răspundere limitată, în principal din domeniul agricol, creșterea animalelor, procesarea și prelucrarea laptelui (Vilactil Prod Com SRL), sanitar - veterinar, construcții, proiectare, consultanță și prelucrare mase plastice.

Luând în considerare că în analiza diagnostic s-a identificat un teritoriu preponderent agricol, majoritatea partenerilor privați au în obiectul de activitate CAEN - uri specifice acestui sector, inclusiv cele 2 cooperative agricole, de la Parva și Rebrișoara.

Reprezentanții locali din sectorul nonguvernamental au răspuns la demersul nostru și se implică în rezolvarea unor nevoi legate de promovarea produselor locale agricole și turistice, probleme sociale ale agricultorilor, tinerilor, femeilor și minorităților locale. Sunt 16 forme de asociere, din care:

- Asociația Agricultorilor Maghiari din România filiala Județeană B-N, Cercul de Gospodari Nimigea, care susține atât interesele minorității maghiare locale, cât și agricultura locală în general; Asociația Crescătorilor de Taurine Telciu, Asociația Crescătorilor de Ovine-Someșul Rebrișoara, Asociația Crescătorilor de Taurine Rebrișoara, Asociația Crescătorilor de Taurine Romuli, care susțin sectorul agricol local; s-au implicat în elaborarea strategiei și susțin demersul LEADER prin faptul că au sprijinit tinerii fermieri care au obținut finanțări de la GAL, prin implicarea acestora în propriile structuri;
- Asociația Silvică Anieș și Asociația Proprietarilor de Pădure Feldru, Asociația Ocolul Silvic Someș - Țibleș, care susțin, alături de celelalte 2 regii autonome, gestionarea fondului forestier local, public și privat;
- Fundația Binehan, Asociația „Leimma”, Parohia Reformată Nimigea de Jos, care susțin prin obiectul lor de activitate programe cu caracter social, în principal, alături de alte domenii, precum turism și protecția mediului;
- Grup de Inițiativă „Împreună pentru comunitate” din Năsăud și Asociația TRADIȚII VII din Telciu, care susțin interesele femeilor la nivel local și caută soluții pentru promovarea tradițiilor locale și susținerii femeilor pe piața muncii, inclusiv a celor dezavantajate social și care fac parte din etniile locale;
- Asociația Eco-Silvic Năsăud, care susține atât programele de mediu la nivel local, cât și implicarea tinerei generații în proiecte de dezvoltare locală; este organizată pe lângă Colegiul Transilvania, cel mai mare furnizor de educație liceal și postliceal în domeniul silviculturii din Regiunea de Nord - Vest;
- Asociația Economic Năsăud, care susține tinerii în proiecte de dezvoltare locală și antreprenariat; este organizată pe lângă singurul Colegiu economic din zona Năsăudului, care pregătește tineri pentru servicii de marketing în societăți comerciale;
- Asociația de prietenie România (Telciu)-Elveția (Monthey), care susține schimburile interculturale și cooperarea cu alte teritorii.

Acordul de parteneriat, semnat de toți partenerii, se regăsește în **Anexa 1** la SDL.

Componența parteneriatului se regăsește în **Anexa 3** la SDL.

CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor)

Avem în vedere teritoriul în ansamblul său și acele caracteristici specifice care se vor regăsi direct sau indirect în prioritățile, domeniile de intervenție și măsurile stabilite în SDL.

Analiza acestor date este prezentată mai jos, luând în considerare Punctele Tari, Punctele Slabe, Oportunitățile și Amenințăările, după cum urmează:

TERITORIUL

(caracteristici geografice - izolare - deservire - infrastructuri)

(centre de interes -patrimoniul -cultură - mediu înconjurător)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Zonă montană intactă, cu peisaje de o rară frumusețe, în Munții Țibleșului și Munții Rodnei - Rezervație a Biosferei • Siturile Natura 2000 se regăsesc pe teritoriul a 12 din cele 13 comunități GAL • Apropiere de municipiul Bistrița din orice parte a teritoriului • Orașul Năsăud constituie un punct central important pentru menținerea echilibrului zonei • Subsolul teritoriului este bogat în resurse • Izvoare de ape minerale și sărate, recunoscute pentru proprietățile lor curative; • Fauna și flora este foarte bogată și diversificată, existând inclusiv specii de orhidee; • Existența unei infrastructuri culturale și arhitecturale de o mare valoare; • Posibilitate de practicare a diverselor tipuri de turism, într-un mediu nepoluat • Suprafețe largi de pajiști naturale • Existența, pe suprafețe largi de teren agricol, a practicilor agricole tradiționale • Terenuri agricole lucrate în totalitate • Suprafețe întinse de pădure • Așezarea geografică - oferă posibilități de legătură cu celelalte localități și zone ale țării, de exemplu prin nodul de cale ferată Salva, care deschide	- Localități montane cu sate componente izolate - Locuri de recreere și agrement publice pentru turism insuficiente și precar amenajate - Spații verzi și infrastructuri de acces spre obiective socio-culturale și naturale specifice necorespunzătoare - Patrimoniul arhitectural și cultural puțin cunoscut și slab promovat prin evenimente în mod constant - Lipsa susținerii tinerilor pentru a se implica în activități culturale specifice - Lipsa de competență managerială, profesională, în păstrarea și valorificarea patrimoniului - Grad scăzut de conștientizare a fermierilor privind importanța practicilor agricole durabile - Nu există centre de zi pentru informare și consiliere a persoanelor defavorizate în zonele rurale, în special a celor din agricultura de subzistență - Nu există infrastructuri de întâlnire și socializare interculturale, care să permită o mai bună comunicare între populația majoritară și etniile conlocuitoare - Case memoriale, muzee sătești, case etnos lăsate în paragină, din lipsă de fonduri - Lipsa tehnologiilor și echipamentelor medicale moderne în unitățile de profil, sanitare și veterinare - Lipsa echipamentelor specifice pentru monitorizarea, conservarea pădurilor și

drumul spre Maramureș și prin drumuri naționale și județene asfaltate • Rețea hidrografică dezvoltată, bogată în ape curgătoare • Zona cu riscuri minime de producere a seismelor și inundațiilor • Preocuparea comunităților pentru păstrarea obiceiurilor și tradițiilor, promovarea de elemente de etnografie și folclor local, unice în lume • Existența sistemelor de colectare a deșeurilor, de apă și canalizare, în toată zona • Existența terenurilor de sport și a sălilor de sport de capacitate mare (150 locuri)	ariilor protejate - Lipsa, la formele asociative agricole, a spațiilor de promovare a produselor obținute de pe terenurile cu valoare naturală ridicată - Foarte slabă echipare a localităților cu instalații de producere a energiei din surse regenerabile - Nu există amenajate infrastructuri publice pentru derularea ceremoniilor funerare - Lipsa unei gestionări și informări corespunzătoare în ceea ce privește zonele de protecție a mediului, în special Zonele Sit Natura 2000
OPORTUNITATI	RISCURI
• Creșterea interesului pentru servicii turistice la preț accesibil • Exploatarea rolului multifuncțional al pădurilor prin ecoturism • Interes crescut pentru produse de artizanat • Existența unor surse de finanțare care să sprijine realizarea unui brand local, în vederea valorificării moștenirii culturale și istorice • Existența unei preocupări din partea comunităților de a dezvolta turismul cultural • Potențialul dat de relieful montan și mediul nepoluat • Peisajele spectaculoase și condițiile climatice sunt favorabile dezvoltării activităților turistice • Creșterea interesului pentru studierea și punerea în valoare a florei și faunei specifice zonei	- situația proprietății nerezolvată în totalitate - standarde europene în domeniul agriculturii greu de realizat - schimbările climaterice - legislație fluctuantă - insuficiența fondurilor pentru reabilitarea clădirilor publice și a monumentelor

POPULAȚIE

(demografie - populația activă - îmbătrânire - nivel de instruire - cunoștințe și competențe specifice teritoriului)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Ponderea ridicată a populației active din totalul populației • Forță de muncă disponibilă • Personal local instruit în programul LEADER • Familii de fermieri beneficiare ale programului LEADER • Nu există comunități segregate etnic sau religioase • Populație cu competențe specifice în domeniul meșteșugurilor locale • Persoane calificate în domeniul medical și sanitar - veterinar • Personal calificat în sectorul silvic	- pondere mare a populației implicată în agricultura de subzistență - ponderea mare a persoanelor fără loc de muncă sau în căutarea unui loc de muncă - lipsa centrelor de formare pentru adulți - lipsa interesului formării în domeniul antreprenorial - foarte slabă implicare a populației locale în constituirea și coordonarea formelor asociative agricole, de tip cooperative și/sau grupuri de producători - slabă colaborare și implicare a cetățenilor de etnii diferite în organizarea de activități comune - prezența redusă a femeilor pe piața muncii - nivel mediu spre inferior al gradului de școlarizare
OPORTUNITATI	RISURI
• Existența programelor de formare profesională pentru fermieri • Existența programelor de formare pentru adulți • Programe pentru reîntinerirea șefilor de exploatați agricole • Programe naționale pentru construcția de locuințe pentru cadre didactice și medici • Populație calificată cu experiență din străinătate, pentru a aplica la diverse ocupații în teritoriul GAL	- Majorarea costurilor salariale și a fiscalității în general - Accentuarea tendinței tinerilor de a părăsi zona - Diminuarea calității sistemului educațional - comasarea școlilor - Lipsa inițiativelor pentru orientarea profesională a tinerilor, reconversia profesională

ACTIVITĂȚI ECONOMICE

(primar - secundar - terțiar - servicii - turism)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Existența resurselor naturale variate • Existența fructelor de pădure • Existența meseriilor tradiționale	- Spirit asociativ limitat la obținerea subvențiilor, din fonduri nerambursabile, în domeniul agricol - Agricultură de subzistență și fărâmițată,

• Suprafețe întinse de păduri și pășuni favorabile creșterii animalelor • Calitatea apei din teritoriu este foarte bună • Sol fertil favorabil dezvoltării culturilor agricole • Pajiști naturale cu valoare ridicată • Existența unor IMM-uri pentru prelucrarea laptelui • Stabilitatea unor agenți economici mari în orașul Năsăud (prelucrare textile și mase plastice); • Asociații și cooperative ale crescătorilor de animale, existente • Există rețele de telefonie mobilă care susțin comunicarea în condiții bune; • Zona geografică are tradiție în practicarea turismului cultural	fără combinarea cu alte activități neagricole - Nu există rețele în agroturism și programe agroturistice locale dezvoltate - Lipsa unei identități turistice locale - Organizare aproape inexistentă a formelor asociative agricole pentru procesarea, valorificarea și promovarea corespunzătoare a produselor vegetale și zootehnice - Artizanat și activități meșteșugărești pe cale de dispariție - Sector de servicii slab dezvoltat - Nu există agricultori ecologici înregistrați - Unități de cazare insuficiente și cu dotări puține, fără programe/circuite care să atragă turiști - Materiale de promovare a produselor inexistente - Acces greu la piețe de desfacere pentru produse țărănești și locale - Lipsa pieței locale a produselor țărănești
OPORTUNITATI	RISCURI
• Relații de cooperare cu străinătatea • Interesul investitorilor pentru zonă • Finanțări pentru dezvoltarea microintreprinderilor, turismului • Interes crescut pentru produse locale, țărănești și tradiționale • Interes pentru produse ecologice	- Instabilitate legislativă și decizională - Creșterea fiscalității - Dificultăți de finanțare și creditare - Corupție - Birocrație - Pierderea identității locale

ORGANIZARE SOCIALĂ ȘI INSTITUȚIONALĂ
(activități asociative - ONG - organizare instituțională)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Existența GAL Țara Năsăudului în teritoriu încă de la începutul Axei LEADER - Relații de cooperare și înfrățire externă - Finanțări accesate de structuri asociative public-public și public-privat - Experiențe anterioare de cooperare națională și internațională în domeniul mediului, social și ecoturistic - Există asociații și grup de inițiativă locală care se ocupă de interesele etniilor	- sectorul nonguvernamental foarte puțin activ în teritoriu - structuri asociative funcționale foarte puține și non - active în domeniul agricol - Nu sunt acreditate servicii de asistență socială la nivelul autorităților locale - Insuficienta informare asupra avantajelor fenomenului asociativ - Nu există forme de asociere pentru dezvoltarea afacerilor;

maghiară și rromă - Administrațiile locale au în subordine un teritoriu compact și omogen delimitat după repere geografice bine conturate - Nu există conflicte de natură administrativă privind proprietatea și folosința unor terenuri - Există forme asociative pentru susținerea femeilor, a tinerilor și a tradițiilor locale	- lipsa unor centre de consiliere și informare pentru populația fără venituri din zona agricolă de subzistență, în special - resurse financiare limitate în sectorul neguvernamental
OPORTUNITATI	RISURI
- Existența unor surse de finanțare care încurajează parteneriatele - Existența unei legislații specifice pentru parteneriatele privat - publice - Există legislație care susține înființarea și funcționarea unor întreprinderi sociale - Modificarea, spre eficientizare, a legislației specifice activităților cooperativelor - Existența unor clustere relevante, care doresc includerea teritoriului și a actorilor în structură	- Interesul scăzut al autorităților centrale în sprijinirea asociațiilor din mediul rural - nu există legislație specifică pentru organizarea unor grupuri operaționale în sectorul agricol și de procesare a produselor - interesul scăzut pentru eficiență și organizare a actorilor din teritoriu

CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție

În concordanță cu analiza diagnostic a teritoriului și cu analiza SWOT, strategia noastră cuprinde măsuri specifice de dezvoltare încadrate pe domenii de intervenție și priorități care răspund obiectivelor de dezvoltare rurală enunțate în Regulamentul 1305/2013, al C.E. Abordarea integrată a strategiei rezultă din faptul că sunt abordate toate obiectivele de dezvoltare rurală conform Regulamentului 1305/2013; sunt luate în considerare 3 priorități de dezvoltare rurală, conform nevoilor locale identificate, care se regăsesc în măsuri sinergice și complementare - majoritatea activităților neagricole propuse susțin inclusiv pe beneficiarii din sectorul agricol și silvic.

Caracterul inovator reiese din faptul că majoritatea investițiilor propuse sunt noi pentru teritoriu; ele propun soluții la problemele locale ce nu sunt susținute prin alte programe de dezvoltare pentru spațiul rural în general.

Obiectivele generale sunt:

- (a) favorizarea competitivității agriculturii;
- (b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- (c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Ierarhizarea priorităților este prezentată mai jos, cu mențiunea că s-a ținut cont de alocările financiare pe priorități:

1. (P6) Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale - reprezintă 87% din total.

DI 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale:

M1/6B Măsură de dezvoltare a unor infrastructuri și servicii publice specifice

M3/6B Măsură dedicată investițiilor în infrastructura socială

M4/6B Măsură dedicată acțiunilor pentru integrarea minorităților locale

DI 6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă:

M2/6A Măsură dedicată susținerii micilor întreprinzători locali în domeniul neagricol

Inovarea constă în realizarea de acțiuni și infrastructuri noi, socio-culturale. Contribuția la protecția mediului și climă constă în modul de construire/reabilitare/modernizare a clădirilor, folosind materiale care reduc consumul de energie și în achiziția de echipamente pentru activități neagricole, care contribuie la îmbunătățirea protecției mediului.

2. (P3) Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură și silvicultură - reprezintă 9% din total.

DI 3A Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale:

M5/3A Măsură dedicată constituirii și promovării formelor asociative.

Inovarea constă în realizarea de asocieri noi și funcționale pentru teritoriu. Contribuția la protecția mediului și climă constă în tehnologii noi de colectare a produselor, de procesare și introducere pe piețele locale în mod organizat.

3. (P4) Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură - reprezintă 4% din total.

DI 4A Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000 și în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, a activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene:

M6/4A Măsură dedicată susținerii investițiilor legate de modernizarea sau adaptarea agriculturii și silviculturii.

Inovarea constă în susținerea procesului de monitorizare și educativ la nivel local, folosind echipamente performante. Contribuția la protecția mediului și climă constă în folosirea de tehnologii noi de colectare a datelor care vor contribui la protecția mai bună a zonelor forestiere locale, inclusiv a Siturilor Natura 2000 aferente acestor teritorii.

Obiectivul de dezvoltare rurală 1	Priorități de dezvoltare rurală →	Domenii de intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat
(a) favorizarea competitivității agriculturii		3A Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale	M5/3A. Măsură dedicată constituirii și promovării formelor asociative	1A Cheltuieli publice totale 1B Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35, din Regulamentul (CE) nr. 1305/2013] 6A Locuri de muncă create 3A Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători
Obiective transversale Inovare, Mediu și climă				
Obiectivul de dezvoltare rurală 2	Priorități de dezvoltare rurală →	Domenii de intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat
(b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice	P4) Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură	4A Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000 și în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, a activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene	M6/4A Măsură dedicată susținerii investițiilor legate de modernizarea sau adaptarea agriculturii și silviculturii	1A Cheltuieli publice totale 4A Suprafața totală forestieră 6A Locuri de muncă create
Obiective				

transversale Inovare, Mediu și climă				
Obiectivul de dezvoltare rurală 3 (c)obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.	Priorități de dezvoltare rurală →	Domenii de Intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat
	P6 promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale	6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	<i>M2/6A. Măsură dedicată susținerii micilor întreprinzători locali în domeniul non - agricol</i>	1A Cheltuieli publice totale 6A Locuri de muncă create
		6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	<i>M1/6B Măsură de dezvoltare a unor infrastructuri și servicii publice specifice</i>	1A Cheltuieli publice totale 6A Locuri de muncă create 6B Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite
			<i>M3/6B Măsură dedicată investițiilor în infrastructura socială</i>	1A Cheltuieli publice totale 6A Locuri de muncă create 6B Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite
			<i>M4/6B Măsură dedicată acțiunilor pentru integrarea minorităților locale</i>	1A Cheltuieli publice totale 6A Locuri de muncă create 6B Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite
Obiective transversale Inovare, Mediu și climă				

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor

Măsurile pe care le vom implementa prin Strategia de Dezvoltare Locală, sunt:

M1/6B Măsură de dezvoltare a unor infrastructuri și servicii publice specifice

M2/6A Măsură dedicată susținerii micilor întreprinzători locali în domeniul neagricol

M3/6B Măsură dedicată investițiilor în infrastructura socială

M4/6B Măsură dedicată acțiunilor pentru integrarea minorităților locale

M5/3A Măsură dedicată constituirii și promovării formelor asociative

M6/4A Măsură dedicată susținerii investițiilor legate de modernizarea sau adaptarea agriculturii și silviculturii

M1/6B Măsură de dezvoltare a unor infrastructuri și servicii publice specifice

Tipul măsurii: ☒ **INVESTIȚII**
 ☐ **SERVICII**
 ☐ **SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura va contribui la îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii aferente; îmbunătățirea infrastructurii la scară mică (inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei) și investiții de uz public în informarea turiștilor, inclusiv sensibilizare ecologică. Măsura vizează satisfacerea unor nevoi ale comunității locale, dezvoltarea socio-economică a teritoriului, precum și crearea unor noi locuri de muncă.

Din analiza diagnostic, corelată cu analiza SWOT, rezultă necesitatea unor infrastructuri noi, care nu au existat până acum în spațiul rural local, respectiv construcții funerare, care sunt necesare colectivităților locale pentru a asigura condiții normale de derulare a acțiunilor de acest tip. Susținerea creării acestor infrastructuri și administrarea lor intră în atribuția administrației locale, fiind necesare pentru modernizarea și mai buna gospodărire a localităților, inclusiv din punct de vedere sanitar.

Investițiile în crearea de infrastructuri de iluminat public cu lămpi cu leduri și panouri fotovoltaice este altă necesitate care, prin rezolvarea ei, va duce la îmbunătățirea calității vieții și modernizarea spațiului rural în special pentru zonele rurale montane izolate și alte zone sărace și greu accesibile ale teritoriului nostru.

Starea de degradare a unor mici infrastructuri rurale ce țin de patrimoniul cultural al satelor, cum sunt casele tradiționale-muzeu, precum și lipsa unor locuri publice de agrement organizate în scop turistic, sunt alte necesități ale teritoriului nostru. Îmbunătățirea structurilor existente, includerea lor într-un circuit turistic și crearea de noi spații de agrement, precum parcuri tematice, sunt o prioritate pentru noi; aceste zone amenajate vor ține cont de existența unor infrastructuri socio-culturale relevante în

proximitate și de peisajul natural favorabil; vor include spații verzi amenajate și vor fi accesibilizate prin căi de comunicații.

Lipsa unor materiale de promovare pentru aceste infrastructuri de patrimoniu, inclusiv o prezentare organizată a Siturilor Natura 2000 în scop educativ și ecologic, este o altă necesitate identificată.

Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii de agrement, sociale, culturale și privind protecția zonelor naturale cu valoare mare, reprezintă o cerință esențială pentru creșterea calității vieții și care poate conduce la o incluziune socială, inversarea tendințelor de declin economic și social și de depopulare a zonelor rurale.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală.

Măsura contribuie la următorul obiectiv de dezvoltare rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4:

(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectivele specifice ale măsurii sunt :

- îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor prin amenajarea spațiilor publice locale;
- înființarea unor servicii publice locale noi și crearea infrastructurii necesare derulării acestora;
- îmbunătățirea siguranței publice prin înființarea și/sau modernizarea rețelelor de iluminat public inovative;
- îmbunătățirea infrastructurii de agrement și turistice de uz public;
- îmbunătățirea infrastructurii și promovarea patrimoniului cultural și natural local inclusiv prin acțiuni de sensibilizare ecologica.

Măsura contribuie la prioritatea prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:

(P6) promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Măsura corespunde obiectivelor art.20 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale, din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, conform art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și Climă și Inovare, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013. Acțiunile din cadrul măsurii presupun folosirea energiei regenerabile prin panouri solare și realizarea termoizolației corespunzătoare pentru imobilele noi sau supuse reabilitării. Măsura vizează acțiuni de ecologizare demonstrative în Siturile Natura 2000. Creșterea numărului de spații verzi va duce la condiții de mediu și de climă îmbunătățite. Inovarea constă în faptul că se vor realiza infrastructuri de tip nou, care nu au mai fost realizate în zonele rurale din teritoriul GAL, în conformitate cu legislația existentă, armonizată cu directivele europene.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Beneficiază de aceste măsuri toți locuitorii spațiului rural din teritoriul nostru inclusiv cei care fac obiectul măsurilor: *M3/6B Măsură*

dedicată investițiilor în infrastructura socială, M5/3A Măsură dedicată constituirii și promovării formelor asociative și M4/6B Măsură dedicată acțiunilor pentru integrarea minorităților locale.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura contribuie la domeniul prioritar (6) *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale*, fiind în sinergie cu: *M2/6A Măsură dedicată susținerii micilor întreprinzători locali în domeniul neagricol, M3/6B Măsură dedicată investițiilor în infrastructura socială, M4/6B Măsură dedicată acțiunilor pentru integrarea minorităților locale;*

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată și inovarea reiese din faptul că vor fi înființate structuri și servicii care nu au mai funcționat până acum în acest teritoriu: infrastructuri funerare publice și serviciile aferente în mediul rural, spațiile de agrement turistic publice, case țărănești muzeu tradiționale reabilitate și incluse în circuitul turistic. Va fi și o promovare corespunzătoare, în special a Siturilor Natura 2000, prin acțiuni de sensibilizare ecologică, inclusiv realizarea de materiale tipărite și site web de suport.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legea nr. 215/2001, a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 26/2000, cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 955/2004, pentru aprobarea reglementărilor-cadru de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 71/2002, privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 102/2014, privind cimitirele, crematoriile umane și serviciile funerare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 489/2006, privind libertatea religiei și regimul general al cultelor - republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 372/2005, privind performanța energetică a clădirilor, cu modificările și completările ulterioare;

Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014, Reg. (UE) nr. 1407/2013.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii direcți sunt:

- autorități publice locale și asociațiile acestora pentru tipurile de infrastructuri menționate; excepție fac infrastructurile funerare, care nu pot fi accesate printr-o structură de tip asociere;
- ONG-uri, definite conform legislației în vigoare (numai pentru acțiuni de sensibilizare ecologică și reabilitare infrastructuri de tipul caselor tradiționale-muzeu, dacă le au în folosință sau în proprietate).

Beneficiarii indirecți sunt:

- Populația locală, în general, incluzând aici persoane defavorizate, minorități locale;
- Persoane care traversează teritoriul nostru și se opresc aici fie în scop turistic, fie în alte scopuri.

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63, ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sunt eligibile următoarele tipuri de acțiuni:

- înființarea infrastructurilor funerare;
- înființarea sau modernizarea rețelelor de iluminat public cu tehnologii noi, inclusiv echipamente specifice;
- înființarea/reabilitarea/modernizarea de parcuri ~~tematice~~, locuri de joacă pentru copii, baze sportive, terenuri de sport, alte spații destinate activităților cu caracter recreativ-sportiv inclusiv, spații verzi, ~~și~~ alei pietonale și alte căi de acces la infrastructuri socio-culturale din proximitate; ~~parcurile tematice se referă la amenajarea unor spații pentru agrement public și promovare turistică~~; pentru toate spațiile sunt eligibile inclusiv dotări și echipamente care au legătură cu acestea;
- reabilitare/modernizare/amenajare imobile ce țin de patrimoniul cultural al satelor inclusiv echipamente și dotări specifice; se referă la tipurile de case muzeu identificate în zona noastră precum și la căminele culturale existente;
- dotarea cu echipamente și utilaje pentru intervenții în situații de urgență, pentru întreținere căilor de comunicații și a spațiilor verzi;
- dotarea unităților de învățământ aflate în proprietatea UAT cu echipamente pentru activități educative școlare
- acțiuni de sensibilizare ecologică pentru Siturile Natura 2000;
- sunt eligibile costuri de proiectare, consultanță, în limita a 10% din valoarea totală eligibilă a proiectului.

Nu sunt eligibile:

- echipamentele second - hand;
- reabilitarea de clădiri în care se derulează acte de cult (biserici);
- taxe;
- contribuția în natură;
- costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

7. Condiții de eligibilitate

Acțiunile trebuie să contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în SDL.

Pentru a fi eligibile, toate cheltuielile aferente implementării proiectelor din cadrul SDL trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL.

- Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată;
- Investiția să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură;
- Investiția să demonstreze că deservește inclusiv etniile locale în cazul în care acestea există pe teritoriul solicitantului;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General;

- Investiția trebuie să dovedească oportunitatea și necesitatea acesteia prin hotărâri ale consiliilor locale, ale ONG-urilor, analiză cost - beneficiu;

9.8. Criterii de selecție

Avem în vedere următoarele criterii de selecție locale:

- Investiții prioritare în următoarea ordine: 1. Infrastructura care susține servicii publice: funerare, iluminat public inovativ; 2. Infrastructură turistică, cu accent pe parcurile tematice, locuri de joacă pentru copii, baze sportive, terenuri de sport, alte spații destinate activităților cu caracter recreativ-sportiv, spații verzi, alei pietonale și alte căi de acces la infrastructuri socio-culturale din proximitate; cu infrastructuri de acces aferente; 3. Alte investiții precum dotarea cu echipamente și utilaje pentru intervenții în situații de urgență, pentru întreținere căilor de comunicații și a spațiilor verzi și dotarea unităților de învățământ aflate în proprietatea UAT cu echipamente pentru activități educative școlare; 4. Reabilitare/modernizare/amenajare imobile ce țin de patrimoniul cultural al satelor inclusiv echipamente și dotări specifice; 5. Acțiuni de sensibilizare ecologică;
- Crearea de noi locuri de muncă, cu normă întreagă;
- Solicitanți care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară.

Criteriile de selecție vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013, în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

10.9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului va fi de:

- 100%, pentru investiții negeneratoare de venit.

Valoarea proiectelor poate fi cuprinsă între 5.000 - 200.000 Euro.

Avem în vedere că toate investițiile eligibile sunt de interes public și contribuie la modernizarea întregului spațiu rural din GAL, la creșterea atractivității lui în zonă și la îmbunătățirea unor servicii specifice, identificate ca prioritar necesare în aceste comunități.

11.10. Indicatori de monitorizare

1A Cheltuieli publice totale;

6A Locuri de muncă create - Se vor crea cel puțin 9 locuri de muncă cu normă întreagă pentru susținerea funcționării inițiale a infrastructurilor funerare (indicator specific LEADER - crearea de locuri de muncă);

6B Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite.

M2/6A. Măsură dedicată susținerii micilor întreprinzători locali în domeniul neagrícola

Tipul măsurii:

☒ INVESTIȚII

☐ SERVICII

☐ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Implementarea acestei măsuri este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din spațiul rural, prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități neagricole și cei care modernizează și/sau dezvoltă întreprinderile existente. Măsura contribuie la: ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent, la diversificarea economiei rurale, la creșterea veniturilor populației rurale și a nivelului de trai, la scăderea sărăciei și la combaterea excluziunii sociale. Din analiza diagnostic a reieșit că majoritatea populației din teritoriul nostru este ocupată în sectorul agricol și neremunerată. Soluția este, pe lângă asociativitatea în domeniul agricol, de a crea și dezvolta activități neagricole. Interesul pentru activități neagricole s-a manifestat cu pregnanță în teritoriul nostru în sectorul turistic și agroturistic, sanitar - veterinar, medical, servicii tehnice, cum ar fi: arhitectura și topografia, prelucrarea de mase plastice și activități meșteșugărești diverse. Pe lângă aceste categorii, a reieșit și faptul că ar fi necesar să fie dezvoltate servicii de transport specializate, prin care să se colecteze laptele de la ferme și să fie transportat la un procesator specializat.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală.

Măsura contribuie la următorul obiectiv de dezvoltare rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4:

(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Măsura contribuie și la atingerea următoarelor obiective specifice:

- Diversificarea economiei rurale, dezvoltarea economică a zonelor rurale și eradicarea sărăciei;
- Dezvoltarea serviciilor pentru populație și alte activități economice;
- Crearea de locuri de muncă.

- Măsura vizează crearea și dezvoltarea de activități non-agricole, care răspund inclusiv obiectivelor EURI și nevoilor locale, cu scopul de a contracara efectele crizei provocate de COVID-19, cu accent pe creare de noi locuri de muncă și redresare economică.

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, din Reg. (UE) nr. 1305/2013:

(P6) Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale;

(P5) Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic.

Măsura corespunde obiectivelor art.19 Dezvoltarea exploatațiilor și întreprinderilor, pct.

(b) Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole, din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă, conform art. 5, din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și Climă și Inovare, în conformitate cu art. 5, din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Contribuția la protecția mediului și climă constă în modul de construire/reabilitare/modernizare a clădirilor, folosind materiale care reduc consumul de energie și în achiziția de echipamente pentru activități neagricole care contribuie la

îmbunătățirea protecției mediului. Inovarea constă în faptul că prin măsură se propun, conform nevoilor identificate, acțiuni care contribuie la realizarea implementării obiectivelor strategiei în mod integrat, prin facilitarea cooperării între sectoarele neagricol, de servicii și agricol, la nivel local; de exemplu, se vor dezvolta servicii medical-veterinare care susțin sectorul agricol zootehnic în zonele montane greu accesibile, servicii topografice care pot susține investiții agricole prin identificarea corectă a proprietăților fermierilor.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Beneficiază de aceste măsuri locuitorii spațiului rural din teritoriul nostru inclusiv cei care fac obiectul Măsurii *M3/6B Măsură dedicată investițiilor în infrastructura socială*, *M5/3A Măsură dedicată constituirii și promovării formelor asociative* și *M4/6B Măsură dedicată acțiunilor pentru integrarea minorităților locale*. Avem în vedere că, prin consiliere și informare, persoane angajate în agricultură, fără alte venituri, își pot găsi un loc de muncă în sectoarele neagricole care se diversifică. Membrii unei forme asociative tip cooperativă, implicați într-un grup operațional, pot beneficia de servicii de transport specializate de colectare a laptelui. Minoritățile locale, inclusiv, pot beneficia de aceste infrastructuri și servicii. Indirect, va beneficia toată populația teritoriului nostru, prin dezvoltarea unor servicii turistice și agroturistice de calitate.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura contribuie la domeniul prioritar P6) Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, fiind în sinergie cu: *M1/6B Măsură de dezvoltare a unor infrastructuri și servicii publice specifice*, *M3/6B Măsură dedicată investițiilor în infrastructura socială* și *M4/6B Măsură dedicată acțiunilor pentru integrarea minorităților locale*.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată și inovarea reies din faptul că vor fi dezvoltate structuri și servicii neagricole care susțin în principal: menținerea și promovarea meșteșugurilor locale, în afara muzeelor; modernizarea serviciilor sanitar-veterinare, foarte importante în zonă pentru bunăstarea animalelor; modernizarea serviciilor medicale umane în zonele montane defavorizate; acțiunile turistice inovative, în sensul înființării unor mici sate de vacanță, care nu există la noi în GAL, inclusiv crearea unor locuri de muncă legate de această acțiune; susțin dezvoltarea serviciilor de colectare a laptelui și transport a acestuia, prin intermediul cooperativelor locale, care iar nu există la ora actuală în GAL.

Trimiteri la alte acte legislative

Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 1407/2013; Reg. (UE) nr. 808/2014; Reg. (UE) nr. 809/2014;

Hotărârea Guvernului nr. 226/ 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor Programului Național de Dezvoltare Rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 28/2008, privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții;

Legea nr. 36/ 1991, privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.1/ 2005, privind organizarea și funcționarea cooperației cu completările și modificările ulterioare;

Legea cooperației agricole nr. 566/ 2004, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța nr. 37/2005, privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu completările și modificările ulterioare;

OUG nr. 44/2008, privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările ulterioare;

Legea nr. 346/ 2004, privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2011, pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul nr. 65/2013, al ANT, privind Norme de clasificare a structurilor de turism;

OUG nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, aprobată prin Legea 190/2009;

Ordinul MADR nr. 1731/2015 privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole".

Regulamentul(UE) 2020/2094 AL CONSILIULUI din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19.

3.Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă) (FEADR și EURI)

Beneficiarii direcți sunt:

-Microîntreprinderi și întreprinderi neagricole mici, existente și nou-înființate (start-ups), din spațiul rural; ~~se includ aici: Medicul veterinar cu drept de liberă practică, care este organizat și funcționează în cadrul unui cabinet medical veterinar individual în conformitate cu Legea 160/1998, pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar și Medicul uman cu drept de liberă practică, care este organizat și funcționează în cadrul unui cabinet medical individual, în conformitate cu Ordonanța Guvernului nr.124/1998, privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale.~~

-Fermieri sau membrii unor gospodării agricole (autorizați cu statut minim pe PFA) care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități neagricole în zona rurală în cadrul întreprinderii deja existente, încadrabile în micro-întreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.

Beneficiarii indirecți sunt:

-Populația din mediul rural care beneficiază de servicii îmbunătățite și cei care sunt în căutarea unui loc de muncă, proveniți inclusiv din rândul populației etnice sau defavorizate, inclusiv agricultori de subzistență.

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67, al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile(FEADR și EURI)

Sunt eligibile următoarele tipuri de acțiuni, cu prioritate:

- a. Investiții pentru activități meșteșugărești;

- b. Investiții pentru activități turistice și agroturistice: cabane, sate de vacanță, agropensiuni, amenajare de camere de primire turistică în gospodăriile rurale;
- c. Investiții pentru servicii sanitar - veterinare, medicale, topografie, arhitectură, coafură și alte activități de înfrumusețare, repararea calculatoarelor și a echipamentelor de comunicații, activități fotografice, întreținerea și repararea autovehiculelor, lucrări de finisare, tâmplărie și dulgherie;
- d. Investiții pentru fabricarea produselor neagricole precum: fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, fabricarea de mobilă, fabricarea articolelor din beton, ciment și ipsos;

Cheltuielile eligibile legate de acțiunile de mai sus sunt:

- a) construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- b) achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing financiar, de utilaje, instalații și echipamente noi;
- c) investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci;
- d) investiții în mijloace de transport specializate.

Nu sunt eligibile:

- a. echipamente second - hand;
- b. utilaje agricole;
- c. taxe;
- d. contribuția în natură;
- e. costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- f. costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

7. Condiții de eligibilitate(FEADR și EURI)

Acțiunile trebuie să contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în SDL.

Pentru a fi eligibile, toate cheltuielile aferente implementării proiectelor din cadrul SDL trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL.

- Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Investiția să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare;
- Solicitantul va dovedi capacitatea de cofinanțare existentă.

8. Criterii de selecție(FEADR și EURI)

Avem în vedere următoarele criterii de selecție locale:

- Investiții prioritare, în următoarea ordine: 1. Turism rural; 2. Meșteșuguri; 3. Servicii sanitar - veterinare și medicale; 4. Servicii de topografie și arhitectură; 5. Alte servicii și investiții;
- Crearea de noi locuri de muncă cu normă întreagă;
- Solicitanții care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară;

Criteriile de selecție vor respecta prevederile art. 49, al Reg. (UE) nr. 1305/2013, în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Se are în vedere că aceste activități sunt aducătoare de venituri și pentru a crea o responsabilizare a beneficiarilor rata de sprijin nu poate să fie de 100%. Se va acorda un ajutor major susținerii serviciilor și investițiilor care susțin promovarea zonei noastre și creează locuri de muncă.

Intensitatea sprijinului va fi de:

- 90%, pentru investiții generatoare de venit

-Suma alocată pe măsură: 93.683,89 euro din fonduri de tranziție FEADR

Suma alocată pe măsură: 164.664,14 euro din fonduri de tranziție EURI

Valoarea maximă nerambursabilă a unui proiect este de 46.841,95 Euro/proiect, din totalul cheltuielilor eligibile pentru FEADR și 54.888.04 euro pentru EURI. Valoarea maximă nerambursabilă a unui proiect este de 47.270,62 euro/proiect, din totalul cheltuielilor eligibile.

Se va respecta aplicarea regulii de minimis conform Regulamentului (UE) nr. 1407/2013.

10. Indicatori de monitorizare

6A Locuri de muncă create - se vor crea cel puțin 4 locuri de muncă cu normă întreagă pentru susținerea funcționării inițiale (indicator specific LEADER - crearea de locuri de muncă);

1A Cheltuieli publice totale FEADR;

1A Cheltuieli publice totale EURI;

6B Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite.

M3/6B Măsură dedicată investițiilor în infrastructura socială

Tipul măsurii: ☒ INVESTIȚII
 ☐ SERVICII
 ☐ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Există o pătură majoră a populației în teritoriul GAL Țara Năsăudului care nu beneficiază de servicii cu caracter social primar, decât prin intermediul administrației publice și în mod limitat, fără acreditare specifică. Rezultatul unei astfel de abordări este în majoritatea cazurilor un ajutor social bănesc, limitat, încadrat în limitele legislației în vigoare; nu se caută soluții pentru rezolvarea problemelor cu care se confruntă solicitantul pe termen mediu și lung. Cele mai afectate sunt persoanele ocupate în agricultura de subzistență, fără alte venituri, persoanele casnice, șomerii, în special cei trecuți de 45 ani. Aceste persoane, dacă nu au o dizabilitate, o problemă în general, cu caracter medical, nu se pot încadra în legislația specifică, publică, a ajutoarelor sociale. Pe de altă parte, din cauza nivelului redus de educație, mediu spre inferior, a comunităților în care trăiesc în special din zona montană a GAL, accesul la piața muncii, la servicii publice, este limitat. Din analiza pe teren a situației a rezultat că nici o comunitate rurală nu are un astfel de centru de servicii specifice pentru informarea și consilierea acestor categorii de persoane.

Este necesară dezvoltarea unor servicii constante de consiliere și informare în GAL Țara

Năsăudului, prin înființarea unor astfel de centre, care să susțină în special această categorie socială , de agricultori de subzistență, pentru ca ea să nu devină o povară pentru comunitățile locale. Obiectiv(e) de dezvoltare rurală.

Măsura contribuie la următorul obiectiv de dezvoltare rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4:

(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectivul specific al măsurii este înființarea unor centre de consiliere și informare rurale locale, prin care:

- Să susținem informarea persoanelor vulnerabile din agricultura de subzistență, fără ocupație și cu nivel scăzut de educație, în vederea integrării sau reintegrării sociale;
- Să susținem persoana vulnerabilă să ia o decizie asupra modalității de rezolvare a problemelor sale, după prezentarea posibilităților de acțiune existente și aconsecințelor acestora. Avem în vedere, în special, raporturile de muncă , regimul proprietății, asigurările sociale, protecția consumatorului, drepturi și obligații civile, învățământ, orientarea spre înființarea de întreprinderi sociale locale, fără a fi limitativi la aceste domenii.

Luăm în considerare faptul că, prin oportunitatea oferită de POCU, putem avea continuitate pentru susținerea acestor tipuri de acțiuni prin care se vor crea locuri de muncă, în primul rând persoanele beneficiare fiind instruite adecvat.

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, din Reg. (UE) nr. 1305/2013:

(P6) Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Măsura corespunde obiectivelor art.20 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale, din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B Incurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, conform art. 5, din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și climă și Inovare, în conformitate cu art. 5, din Reg. (UE) nr. 1305/2013. Mediu și climă: În vederea dezvoltării durabile a comunităților rurale, în sensul unei mai bune înțelegeri a asumării angajamentelor de mediu și a provocărilor privind schimbările climatice, investițiile în infrastructură vor contribui la îmbunătățirea calității vieții, reducerea pierderilor de energie în măsura în care se vor folosi materiale și izolații corespunzătoare în amenajarea clădirilor publice cu această destinație. Inovare: Sprijinul acordat dezvoltării infrastructurii sociale este esențial pentru dezvoltarea economică a zonelor rurale. O infrastructură îmbunătățită permite persoanelor din mediul rural să se integreze responsabil în societate. Existența unei infrastructuri de consiliere și informare funcționale permite deschiderea beneficiarilor spre noi oportunități.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Beneficiarii direcți ai acestei măsuri sunt persoanele vulnerabile, susținute pentru a se integra sau reintegra social. De această măsură vor beneficia inclusiv cei care fac obiectul: *M2/6A Măsură dedicată susținerii micilor întreprinzători locali în domeniul neagricol, M4/6B Măsură dedicată acțiunilor pentru integrarea minorităților locale, M1/6B Măsură de dezvoltare a unor infrastructuri*

și servicii publice specifice și a M5/3A Măsură dedicată constituirii și promovării formelor asociative.

Avem în vedere că va beneficia de consiliere și informare inclusiv populația etnică și agricultorii care se pot implica în activități cu caracter asociativ. De asemenea acești beneficiari vor avea condiții de viață publice îmbunătățite în comunitățile în care trăiesc prin crearea micilor infrastructuri publice, cum ar fi, de exemplu, rețelele de iluminat public cu panouri fotovoltaice sau centrele civice tematice cu caracter cultural, înfrumusețate în urma intervenției LEADER.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura contribuie la domeniul prioritar (P6) Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale fiind în sinergie cu: *M4/6B Măsură dedicată acțiunilor pentru integrarea minorităților locale; M1/6B Măsură de dezvoltare a unor infrastructuri și servicii publice specifice; M2/6A Măsură dedicată susținerii micilor întreprinzători locali în domeniul non - agricol.*

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată reiese din faptul că va fi promovată o formă de informare și consiliere care nu a mai fost abordată în zonă, cu public țintă precis, agricultorii de subzistență și familiile acestora. Nefiind operaționale alte structuri de consiliere și informare locale, această categorie nu are unde se adresa pentru găsirea unor soluții la problemele specifice. Plusvaloarea rezultă din faptul, că în urma consilierii și informării, se va face o integrare corespunzătoare a acestor beneficiari în structuri specifice, inclusiv întreprinderi sociale, ajutându-i să nu devină o povară pentru comunitățile locale.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legea nr. 215/2001, a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 26/2000, cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;

Legea asistenței sociale nr. 292 din 2011, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 219 din 23 iulie 2015, privind economia socială;

Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014, Reg. (UE) nr. 1407/2013.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii direcți sunt:

- autorități publice locale și asociațiile acestora;
- ONG-uri, definite conform legislației în vigoare;
- GAL-ul, cu condiția să nu fie nici un solicitant de proiect după prima rundă de finanțare și în condițiile evitării conflictului de interese;

Beneficiarii indirecți sunt:

- Populația locală în general;
- Organizații care vor găsi în aceste centre locale un spațiu de dialog cu persoanele care au nevoie de reintegrare socială;
- Organizații înființate sau reorganizate care au în componență membrii care au beneficiat de consiliere și informare din partea centrului.

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63, ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sunt eligibile:

- Înființarea de centre de informare și consiliere; cheltuielile eligibile pot cuprinde reabilitarea/modernizarea unor clădiri, care să cuprindă spații precum: birou administrativ, sală multifuncțională, grupuri sanitare, birouri de consiliere; racordarea la utilități, la instalațiile de producere a energiei din surse regenerabile (încălzire cu panouri solare) etc;
- Dotări și echipamente specifice (de exemplu: mobilier, instalații de sonorizare, instalații împotriva incendiilor, aparatură de proiecție, calculatoare, multifuncționale);
- Cheltuieli de proiectare, consultanță și asistență tehnică.

Nu sunt eligibile:

- a. echipamente second - hand;
- b. taxe;
- c. contribuția în natură.

7. Condiții de eligibilitate

Acțiunile trebuie să contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în SDL.

Pentru a fi eligibile, toate cheltuielile aferente implementării proiectelor din cadrul SDL trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL.

- Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată;
- Investiția să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală și/sau județeană aprobată;
- Investiția să deservească mai multe UAT-uri din teritoriu.

8. Criterii de selecție

Avem în vedere următoarele criterii de selecție locale:

- Întreținerea și asigurarea funcționării centrului de consiliere și informare, în parteneriat (de ex. cu alte localități din GAL, ONG-uri);
- Dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă;
- Crearea de noi locuri de muncă, cu normă întreagă;
- Solicitanți care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară;

Criteriile de selecție vor respecta prevederile art. 49, al Reg. (UE) nr. 1305/2013, în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului va fi de:

- 100%, pentru investiții negeneratoare de venit.

Finanțarea în procent maxim se justifică pentru că un centru va deservi mai multe comunități locale rurale din teritoriul GAL.

Valoarea proiectelor poate fi cuprinsă între 5.000 - 200.000 Euro.

10. Indicatori de monitorizare

- 1A Cheltuieli publice totale;
- 6A Locuri de muncă create - 1 loc de muncă cu normă întreagă creat în prima fază; urmează ca funcționarea și programul de acțiuni în teritoriu să poată aduce încă cel puțin 2 locuri de muncă susținute prin POCU;
- 6B Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite.

M4/6B. Măsură dedicată acțiunilor pentru integrarea minorităților locale

Tipul măsurii: ☒ INVESTIȚII
 ☐ SERVICII
 ☐ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În teritoriul Țării Năsăudului există, atât în zona rurală, cât și în zona urbană, minorități locale. Conform Recensământului populației din 2011, sunt 1.061 maghiari (2% din totalul populației) și 1.473 rromi (3% din totalul populației), celelalte minorități fiind nesemnificativ reprezentate. Cea mai mare concentrare a minorităților locale de etnie rromă este în orașul Năsăud, comuna Nimigea și comuna Șieu Măgheruș; etnia maghiară este reprezentată cel mai bine în comuna Nimigea, unde există un număr de 662 persoane care trăiesc într-o comunitate compactă în centrul de comună, alături de cele 334 persoane de etnie rromă. Cealaltă comunitate cu etnici maghiari majoritari este Șintereag, respectiv un număr de 297 persoane. Pentru a preveni segregarea în acest tip de comunități, este nevoie de dezvoltarea unor mici infrastructuri locale și acțiuni comune, care să susțină interculturalitatea în special, în cadrul segmentului tânăr din populație și al femeilor. Astfel de centre locale nu există în mediul rural din zona noastră. Au fost identificate pe teren spații și imobile degradate în aceste comunități, care printr-o amenajare corespunzătoare ar putea fi folosite în acest scop.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală.

Măsura contribuie la următorul obiectiv de dezvoltare rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4:

(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectivul specific al măsurii este amenajarea unor mici infrastructuri multiculturale, care:

- Să susțină activități interculturale din comunitățile multietnice pentru etnia rromă și maghiară care conviețuiesc cu populația majoritară;
- Să fie spații de socializare pentru activități comune, voluntare;
- Să fie un spațiu de promovare comun a tradițiilor locale specifice fiecărei etnii.

Prin implementarea măsurii se urmărește combaterea discriminării, prevenirea conflictelor interetnice și organizarea de activități multiculturale într-un cadru organizat, în comunitățile cu populație etnică. De rezultatele măsurii vor beneficia atât comunitatea maghiară, cât și cea rromă din comunitate și română, deoarece va fi rezolvată problema spațiului de derulare a activităților; vor exista dotările aferente derulării activităților culturale multietnice, acolo unde infrastructura este deja funcțională, facilitând astfel comunicarea între etniile conlocuitoare și populația majoritară.

Măsura contribuie la prioritatea prevăzută la art. 5, din Reg. (UE) nr. 1305/2013:

(P6) Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale, din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, conform art. 5, din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și climă și Inovare, în conformitate cu art. 5, din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Se are în vedere folosirea energiei regenerabile prin panouri solare și realizarea unei termoizolații corespunzătoare pentru imobilele supuse reabilitării. Măsura este inovativă, având în vedere că nu au mai fost realizate astfel de infrastructuri în teritoriul GAL.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Beneficiarii direcți ai acestei măsuri sunt persoanele de etnie din comunitățile multietnice. De această măsură vor beneficia inclusiv cei care fac obiectul *M1/6B Măsură de dezvoltare a unor infrastructuri și servicii publice specifice*, *M3/6B Măsură dedicată investițiilor în infrastructura socială* și a *M5/3A Măsură dedicată constituirii și promovării formelor asociative*.

Populația de etnie beneficiară a acțiunilor culturale poate fi beneficiar și a unor măsuri de consiliere și informare specifice, al măsurii privind asociativitatea, precum și beneficiar a altor infrastructuri mici rurale, realizate prin măsura specifică.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura contribuie la domeniul prioritar 6) promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale fiind în sinergie cu: *M1/6B Măsură de dezvoltare a unor infrastructuri și servicii publice specifice*, *M2/6A Măsură dedicată susținerii micilor întreprinzători locali în domeniul non - agricol* și *M3/6B Măsură dedicată investițiilor în infrastructura socială*.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată reiese din faptul că va fi promovată interacțiunea între populații cu structuri etnice diferite, prin acțiuni culturale și de socializare într-un spațiu organizat. Va fi susținută reabilitarea unor infrastructuri, imobile, din comunitățile multietnice, pentru derularea acestor activități, care nu și-au găsit suport din lipsa unor surse de finanțare.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legea nr. 215/2001, a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 26/2000, cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;

Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014, Reg. (UE) nr. 1407/2013.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii direcți sunt:

- Autorități publice locale și asociațiile acestora;
- ONG-uri definite conform legislației în vigoare;
- Instituții de cult care au în proprietate clădiri, altele decât cele pentru derularea actelor de cult.

Beneficiarii indirecți sunt:

- Populația locală în general, inclusiv persoanele vulnerabile social;
- Organizații care vor găsi în aceste centre locale un spațiu de dialog intercultural.

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67, al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63, ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sunt eligibile:

- Înființarea de centre interculturale pentru derulare evenimente locale; cheltuielile eligibile pot cuprinde reabilitarea/modernizarea unor clădiri, care să cuprindă spații ca de exemplu: sală multifuncțională pentru derulare evenimente și întâlniri tematice, spații expoziționale pentru specificul cultural multietnic, spații de socializare și studiu informal comune (sală de calculatoare cu acces internet pentru informare și derulare activități comune non-formale); racordarea la utilități, la instalațiile de producere a energiei din surse regenerabile (încălzire cu panouri solare) etc;
- Dotări și echipamente specifice (de exemplu: mobilier, instalații de sonorizare, instalații împotriva incendiilor, aparatură de proiecție, calculatoare, multifuncționale, suporturi pentru expoziții locale), această listă fiind orientativă și nu limitativă;
- Derularea unor acțiuni comune: organizare evenimente, spectacole pentru comunitatea etnică, susținerea grupurilor culturale etnice locale, inclusiv a activităților derulate de tinerii și femeile din acest segment de populație etc;
- Cheltuieli de proiectare, consultanță și asistență tehnică.

Nu sunt eligibile:

- a. echipamente second - hand;
- b. clădiri în care se derulează acte de cult (biserici);
- c. taxe;
- d. contribuția în natură.

7. Condiții de eligibilitate

Acțiunile trebuie să contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în SDL.

Pentru a fi eligibile, toate cheltuielile aferente implementării proiectelor din cadrul SDL trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL.

- Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată;
- Investiția să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură;
- Investiția să deservească populația din comunități interetnice; nu se acceptă astfel de infrastructuri unde nu există minorități semnificativ recunoscute.

8. Criterii de selecție

Avem în vedere următoarele criterii de selecție locale:

- Întreținerea și asigurarea funcționării centrului intercultural, în parteneriat (de ex. cu alte comune, ONG-uri locale, instituții de cult locale);
- Dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă;
- Crearea de noi locuri de muncă, cu normă întreagă;
- Solicitanți care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară.

Criteriile de selecție vor respecta prevederile art. 49, al Reg. (UE) nr. 1305/2013, în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului va fi de:

- 100 %, pentru investiții negeneratoare de venit.

Valoarea proiectelor poate fi cuprinsă între 5.000 - 200.000 Euro.

Intensitatea maximă a sprijinului este dată de faptul că acest tip de proiect nu este generator de profit și susține o comunitate care are nevoie de acest ajutor pentru a conviețui cu populația majoritară fără a ajunge la conflicte. O cofinanțare din partea beneficiarului ar duce la riscul de neaccesare a fondurilor, pentru că aceste comunități etnice nu au susținere financiară majoritară de nicăieri pentru crearea unor astfel de infrastructuri.

10. Indicatori de monitorizare

1A Cheltuieli publice totale;

6A Locuri de muncă create - Se va crea cel puțin 1 loc de muncă pentru susținerea funcționării inițiale (indicator specific LEADER - crearea de locuri de muncă);

6B Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite.

M5/3A Măsură dedicată constituirii și promovării formelor asociative

Tipul măsurii: X INVESTIȚII
 X SERVICII
 □ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Micii producători din teritoriul nostru au probleme în a-și desface produsele și nu cunosc regulile de piață. În lipsa organizării unor asocieri funcționale, nu numai pe hârtie, riscă să dispară ca și producători și, implicit, să intre în categoria persoanelor vulnerabile. Diferitele tipuri de subvenții țin în viață asocierile existente, ale crescătorilor de animale, însă ele nu sunt funcționale în sensul intrării pe piață cu produse, nu produc marfă pentru procesatori și pentru piață, în mod organizat. Nici ele însele nu fac procesare. Noul tip de organizare a producătorilor locali va trebui să implice inclusiv întreprinderi de procesare a produselor și trebuie să aibă o coordonare de specialitate, pentru a exista siguranța unei funcționări în teritoriu. Este, deci, necesară o asociere inovativă, o promovare organizată, atât pentru atragerea de noi membri, cât și pentru a face cunoscute produsele specifice zonei, în principal cele provenite din sectorul agricol - zootehnic.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală.

Măsura contribuie la următorul obiectiv de dezvoltare rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4:

(a) favorizarea competitivității agriculturii.

Obiectivele specifice ale măsurii sunt:

1. Susținerea asocierii micilor producători din teritoriul GAL prin reorganizarea și redefinirea formelor de asociere existente și/sau crearea altor forme noi, în vederea dezvoltării agriculturii locale;
2. Susținerea promovării produselor locale prin cooperarea dintre actorii locali implicați în asocierile locale înființate.

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, din Reg. (UE) nr. 1305/2013:

(P3) Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură și silvicultură;

(P1) Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale;

(P6) promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Măsura corespunde obiectivelor art.35 Cooperare, din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 3A Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar, prin

intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale, conform art. 5, din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și climă și Inovare, în conformitate cu art. 5, din Reg. (UE) nr. 1305/2013). Avem în vedere că prin asociere se vor folosi noi tehnologii, echipamente și acces mai ușor la piețele locale. Comercializarea produselor alimentare obținute la nivel local, prin lanțuri scurte și prin piețe locale, poate avea efecte pozitive asupra mediului și climei, prin reducerea consumului de energie și, implicit, a emisiilor de GES. Implicarea unor procesatori în astfel de asocieri este un fapt inovativ pentru teritoriul nostru.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Beneficiarii direcți ai acestei măsuri sunt micii producători din zona rurală, în special în sectorul agricol. Beneficiari indirecti sunt cei care fac obiectul măsurii *M2/6A Măsură dedicată susținerii micilor întreprinzători locali în domeniul neagricol* și *M3/6B Măsură dedicată investițiilor în infrastructurasocială*.

Avem în vedere că odată cu organizarea formelor de cooperare care promovează produsele locale au beneficii și cei care se orientează spre turism și agroturism. Vor beneficia și cei care sunt orientați, prin consiliere și informare, spre aceste forme de asociere proveniți din categoria persoanelor defavorizate, agricultori de subzistență, fără alte venituri.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura este sinergică cu toate măsurile (P6) Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată reiese din faptul că vor fi promovate forme de cooperare/asociere funcționale, între diverși actori locali, în principal din sectorul agricol, prin care se vor pune în valoare produsele locale. Lanțurile scurte de aprovizionare vor ieși în evidență și vor susține piețele locale în mod organizat. Acest fel de abordare nu a mai fost funcțional în zona noastră.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legea nr. 215/2001, a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 26/2000, cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 36/1991, privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 1/2005, privind organizarea și funcționarea cooperației cu modificările și completările ulterioare;

Legea cooperației agricole nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța nr. 37/2005, privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu modificările și completările ulterioare;

OUG nr. 44/2008, privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările ulterioare;

Legea nr. 227/2015, privind Codul fiscal, cu modificările și completările aplicabile;

Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014, Reg. (UE) nr. 1407/2013.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii direcți sunt:

- Un Grup Operațional, alcătuit din cel puțin un fermier/un grup de producători o cooperativă și un partener cu domeniul de activitate - cercetare sau partener cu domeniul principal de activitate în sectorul agro - alimentar.

Beneficiarii indirecți sunt:

- Cei care beneficiază de produsele cooperării în comunitate: consumatorii de pe piețele locale, cei care au investiții neagricole în domeniul agroturismului, agricultorii din fermele de subzistență.

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67, al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63, ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sunt eligibile următoarele tipuri de acțiuni privind cooperarea, cuprinse în articolul 35, al Regulamentului 1305/2013 respectiv:

- (a) proiecte - pilot;
- (b) dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol, alimentar;
- (d) cooperare orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale și a dezvoltării acestora;
- (e) activități de promovare pe plan local legate de dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale.

Pentru acțiunile de mai sus sunt eligibile următoarele tipuri de costuri:

- studii/planuri;
- costuri de funcționare a cooperării;
- costuri directe ale proiectelor specifice corelate cu planul proiectului; aici se includ investiții specifice prevăzute în planul proiectului;
- costuri de promovare.

Nu sunt eligibile:

- a. echipamente second - hand;
- b. taxe directe și indirecte;
- c. avize și autorizații;
- d. proiecte de cercetare independente;
- e. contribuția în natură.

7. Condiții de eligibilitate

Acțiunile trebuie să contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în SDL.

Pentru a fi eligibile, toate cheltuielile aferente implementării proiectului trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL.

Va exista cel puțin un acord de parteneriat inițial între parteneri - grup operațional potențial - care se va concretiza într-o formă de organizare asociativă, care face referire la o perioadă de funcționare cel puțin egală cu perioada pentru care se acordă finanțarea. Proiectul propus trebuie să abordeze o problemă practică identificată în mod clar în sectorul agroalimentar, care necesită o soluție nouă/inovatoare.

Solicitantul va prezenta un plan de proiect care se încadrează în aria de cuprindere a PEI-AGRI, conform prevederilor articolului 55, din Regulamentul nr. 1305/2013 și care cuprinde, în mod obligatoriu: o descriere a proiectului inovator care urmează să fie dezvoltat, testat, adaptat sau implementat; o descriere a rezultatelor preconizate și a contribuției la obiectivul PEI de creștere a productivității și de gestionare durabilă a resurselor; o descriere a procedurilor interne pentru asigurarea transparenței în procesul de luare a deciziilor și evitarea conflictului de interese.

Solicitantul va prezenta un plan de diseminare a rezultatelor proiectului.

Proiectul propus nu va fi în curs de desfășurare sau finalizat.

8. Criterii de selecție

Avem în vedere următoarele criterii de selecție locale:

- Dezvoltarea unei structuri asociative care să includă funcții integrate (flux operațional complet);
- Dezvoltarea profesională și implicare (asigurarea sustenabilității post-proiect);
- Acoperire geografică: un număr cât mai mare de comunități din GAL deservite;
- Principiul „piețelor locale”, (distanța geografică cât mai mică între punctul de producție și punctul de vânzare);
- Relevanță a structurii de membri în acord cu SDL. (Prioritizarea fermelor mici și medii - aflate în dificultate, cu privire la accesul pe piață);
- Dezvoltare de lanț scurt (abordare de marketing);
- Principiul produselor de calitate, dezvoltarea de produse sau tehnologii cu valoare adăugată mare;
- Principiul proiectelor care propun investiții pentru protecția mediului.

Criteriile de selecție vor respecta prevederile art. 49, al Reg. (UE) nr. 1305/2013, în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului va fi de:

- 100 %, pentru investiții negeneratoare de venit;
- 90 %, pentru investiții generatoare de venit, pentru cheltuielile eligibile din proiect.

Având în vedere că în Anexa II la Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 nu apar prevederi legate de cuanțumuri maxime pentru aceste tipuri de operațiuni aferente articolului 35, aplicăm prevederile generale legate de sume și cuanțumuri pentru finanțare.

Intensitatea sprijinului de 90 % ia în considerare faptul că este vorba despre investiții colective. Proiectele propuse nu vor fi implementate de entități singulare dintr-o singură comunitate, raza de acoperire fiind tot teritoriul GAL.

Valoarea proiectelor poate fi cuprinsă între 5.000 - 200.000 Euro.

10. Indicatori de monitorizare

1A Cheltuieli publice totale;

3A Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători;

6A Locuri de muncă create; Se va crea cel puțin 1 loc de muncă pentru susținerea funcționării cooperării la entitatea aplicantă în numele parteneriatului (indicator specific LEADER - crearea de locuri de muncă);

1B Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare.

M6/4A Măsură dedicată susținerii investițiilor legate de modernizarea sau adaptarea agriculturii și silviculturii

Tipul măsurii: ☒ **INVESTIȚII**
 ☐ **SERVICII**
 ☐ **SPRIJIN FORFETAR**

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Țara Năsăudului este un teritoriu bogat în terenuri cu vegetație forestieră diversificată. Conform datelor INS, în 2011, *fondul forestier* local se întindea pe o suprafață de 56.597 *hectare*. Acest teren este administrat de „ocoale silvice de regim”, care funcționează fie ca regii autonome cu statut de ONG, fie ca societăți comerciale (Legea 31/1990 și Legea 46/2008 (Codul silvic), republicate).

Investițiile în PNDR 2007 - 2013 s-au concentrat pe înființare, modernizare, extindere drumuri forestiere care deservește fondul forestier. În perioada de programare PNDR 2014 - 2020 (pg. 775), se finanțează același tip de investiții prin submăsura 4.3.

Din analiza diagnostic realizată împreună cu reprezentanții silvicultorilor locali au rezultat următoarele:

- Nu există în dotarea acestora programe specializate de cartografiere a zonelor forestiere locale; ar fi necesare pentru a contribui la susținerea planurilor de protecție a pădurilor împotriva incendiilor, în principal;
- Nu există în dotarea acestora programe și echipamente specializate pentru determinarea în teren a morfologiei și tipului de pădure (înălțimi, grosimi, perimetre parcele), pentru inventarierea florei și faunei locale; ar fi necesare pentru un management corespunzător al suprafețelor silvice, inclusiv a ariilor protejate Natura 2000;
- Frecvent se fac stagii de practică ale elevilor de la Colegiul Silvic Transilvania Năsăud (cel mai mare colegiu de profil din țară), care nu pot fi susținute corespunzător în lipsa acestor echipamente de la Ocoalele silvice; este necesar ca

educația ecologică practică a tinerei generații să fie susținută și de echipamente moderne.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală.

Măsura contribuie la următorul obiectiv de dezvoltare rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4:

(b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice.

Obiectivele specifice ale măsurii sunt:

1. Susținerea administratorilor fondului forestier local cu echipamente specifice în vederea unei mai bune gestionări și monitorizări a pădurilor, a speciilor de floră și faună locale, inclusiv a ariilor protejate Natura 2000, care se regăsesc și în fondul forestier local.
2. Crearea unei baze materiale pentru acțiuni demonstrative și de informare în sprijinul elevilor de la profilele silvice, care derulează stagii de practică în zonele administrate de entitățile locale.

Măsura contribuie la prioritatea prevăzută la art. 5, din Reg. (UE) nr. 1305/2013:

(P4) Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură.

Măsura corespunde obiectivelor art. 17 Investiții în active fizice litera „c”, și „d”, din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 4A Încurajarea, refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000 și în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, a activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene, conform art. 5, din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și climă și Inovare, în conformitate cu art. 5, din Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Mediu și climă: Vor putea fi promovate și respectate bunele practici de mediu. În ceea ce privește atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, administratorii fondului forestier pot ajuta proprietarii să contribuie într-o măsură mai mare la atenuarea acestora, prin furnizarea de consultanță, de exemplu cu privire la practici ecosilvice îmbunătățite.

Inovare: Adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovative pentru monitorizarea zonelor silvice este importantă pentru eficiența protejării acestor suprafețe forestiere.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Beneficiarii direcți ai acestei măsuri sunt cei care administrează fondul forestier local. Beneficiari indirecți sunt toți cei care practică turismul rural și agroturismul și beneficiază de un mediu protejat; aceștia se regăsesc în obiectul *M1/6B Măsură de dezvoltare a unor infrastructuri și servicii publice specifice*, cât și al *M2/6A Măsură dedicată susținerii micilor întreprinzători locali în domeniul neagricol*.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: - nu e cazul.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată reiese din faptul că sunt susținute activități care nu își găsesc rezolvare decât printr-o astfel de intervenție pe teritoriul nostru. Echipamentele de control și monitorizare susțin prin folosirea lor demonstrativă, educația ecologică a tinerei generații, raportat la resursele forestiere locale, precum și formarea de competențe specifice. Sunt susținute, de asemenea, activitățile de prevenire a dezastrelor ecologice, prin buna monitorizare locală a florei, faunei și evoluției morfologice a pădurii.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legea 31/1990 și Legea 46/2008 (Codul silvic) republicate;
Regulamentul (UE) nr. 1407/2013.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii direcți sunt:

- Formele de organizare locale care administrează fondul forestier local.

Beneficiarii indirecți sunt:

- Proprietari de pădure;
- Elevii din domeniul silvic;
- Turiști, proprietari de agropensiuni și în general toți cei care dezvoltă programe turistice în zonă.

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63, ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sunt eligibile următoarele tipurile de acțiuni:

- Dotări cu echipamente și programe specializate pentru cartografierea zonei și pentru determinarea în teren a morfologiei și tipului de pădure (înălțimi și grosimi arbori, perimetre parcele);
- Dotări pentru monitorizarea faunei și florei locale, inclusiv în ariile protejate din păduri;
- Realizare și tipărire hărți și broșuri, cu evidențierea traseelor și zonelor de acces în fondul forestier, în caz de dezastre;
- Realizare și publicare de materiale cu caracter informativ și educativ despre flora și fauna locală și morfologia pădurii locale.

Nu sunt eligibile:

- Echipamente second hand;
- Investiții în clădiri, drumuri forestiere, utilaje și întreținere, salarii;
- Studii de reglementare forestieră;
- Taxe;
- Contribuții în natură.

7. Condiții de eligibilitate

Acțiunile trebuie să contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în SDL;

Solicitantul trebuie să demonstreze conformitatea echipamentelor care se achiziționează cu obiectivele stabilite în proiect;

Pentru a fi eligibile, toate cheltuielile aferente implementării proiectelor din cadrul SDL trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL;

Cheltuielile pentru implementarea proiectului sunt efectuate pentru realizarea investiției cu respectarea rezonabilității costurilor.

8. Criterii de selecție

Avem în vedere următoarele criterii de selecție locale:

- Solicitanți care nu au mai beneficiat de sprijin de acest fel.
- Relevanța proiectului pentru aspectele inovative ale activității proprii.
- Proiecte prin care sunt realizate materiale informative despre tipurile de pădure, flora și fauna locală, prevenirea dezastrelor silvice la nivel local.
- Proiecte prin care beneficiarul se angajează că va susține practica elevilor care sunt din instituții de învățământ de profil silvic (protocol de parteneriat).

Criteriile de selecție vor respecta prevederile art. 49, al Reg. (UE) nr. 1305/2013, în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului va fi de:

- 100 %, pentru investiții negeneratoare de venit în conformitate cu articolul 17 Investiții în active fizice, litera „c”, și „d”, , Anexa II, din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Sunt luate în considerare proiecte negeneratoare de venit, investiții neproductive în infrastructura forestieră, în conformitate cu necesitățile identificate la nivel local.

10. Indicatori de monitorizare

1A Cheltuieli publice totale;

4A Suprafața totală forestieră;

6A Locuri de muncă create - nu e cazul.

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.)

Strategia noastră contribuie la obiectivele Strategiei de Dezvoltare Durabilă a județului Bistrița-Năsăud. Zona GAL Țara Năsăudului se suprapune strategic peste zona definită „Zona de dezvoltare Nord,, - teritoriul din programarea trecută - și se încadrează în Obiectivul strategic „Dezvoltare economică inteligentă prin specializare diversificată,,(pg.393)¹. Prin strategia județeană se propun abordări integrate, la care măsurile noastre vin în întâmpinare. Programul ECOFARM NĂSĂUD susține necesitatea înființării *Clusterul agrozootehnic montan Țara Năsăudului* și găsirea unor soluții pentru agricultorii de subzistență defavorizați; prin măsurile de asociere și socială, răspundem acestor necesități. Programul NATURALIS propune managementul integrat al resurselor turistice din Țara Năsăudului. Programul ECOPOLIS NĂSĂUD propune dezvoltarea unor activități pentru întreprinzători, alții decât în domeniul agricol. Prin măsura dedicată susținerii micilor întreprinzători locali susținem aceste priorități strategice județene. De asemenea, prin măsura privind dezvoltarea unor infrastructuri și servicii specifice, susținem dezvoltarea infrastructurii publice județene, a celei dedicate minorităților locale, iar prin măsura dedicată silviculturii susținem gestionarea fondului forestier și educația ecologică. Contribuim, astfel, la calitatea mediului în județ, așa cum esteprevăzut în documentul strategic menționat, precum și la integrarea minorităților locale, în special cea rromă. Analizând măsurile strategiei noastre le putem corela și cu alte programe decât cel județean, local. Strategia noastră contribuie și la realizarea priorităților stabilite prin Planul de dezvoltare regională a Regiunii Nord - Vest 2014 - 2020², care se implementează prin POR, precum și la alte strategii de dezvoltare în diferite domenii la nivel național.

M1/6B Măsură de dezvoltare a unor infrastructuri și servicii publice specifice

Investițiile propuse prin această măsură vin în completarea celor menționate în Fișele sM7.2 și sM7.6, din PNDR 2014-2020 precum și în completarea investițiilor menționate în POR 2014 - 2020³, care se referă în special la mediul urban. Prin măsura propusă finanțăm mici infrastructuri locale care reprezintă o prioritate la nivelul teritoriului nostru, dar nuse regăsesc în PNDR: infrastructuri funerare, parcuri tematice cu scop turistic, inclusiv spații verzi și alei pietonale de acces la infrastructuri socio-culturale existente, rețele de iluminat public care folosesc tehnologii noi, inclusiv echipamente specifice, infrastructuri turistice de agrement, inclusiv reabilitarea unor case țărănești tip muzeu, care nu au încadrare într-o categorie specifică, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică pentru Siturile Natura 2000.

M2/6A. Măsură dedicată susținerii micilor întreprinzători locali în domeniul neagricol

Prin PNDR se susțin micii întreprinzători locali în domeniul neagricol sub mai multe forme. În special sM6.2 și sM6.4. au acțiuni eligibile pentru crearea, dezvoltarea de întreprinderi și diversificare cuprinzând o gamă foarte mare de CAEN-uri, din toate domeniile neagricole. La fel, prin POR 2014-2020, se finanțează incubatoare de afaceri atât în mediul

¹ <http://www.portalbn.ro/cj/Pagini/Strategie%202014-2020.aspx>

² http://www.nord-vest.ro/Document_Files/Planul-de-dezvoltare-regionala-2014-2020/00001724/7r238_PDR_2014_2020.pdf pg.161

³ <http://www.inforegio.ro/ro/por-2014-2020/ghid-2014-2020.html> Axa prioritară 9 - Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban

rural, cât și în cel urban.⁴ Prin măsura propusă de noi ne adresăm celor mai stringente nevoi identificate pe plan local și anume în sectorul turistic și agroturistic, sanitar - veterinar, medical, servicii tehnice, cum ar fi arhitectura și topografia, producția de mase plastice, activități meșteșugărești diverse și transport de produse, cu mașini specializate. Susținem înființarea și dezvoltarea de întreprinderi prin proiecte de anvergură mică în sectorul neagricol, pentru a spori atractivitatea teritoriului nostru, pentru o dezvoltare socială și culturală în primul rând, pe lângă cea de natură economică. Contribuim astfel, prin această măsură și la atingerea unor ținte stabilite prin Strategia Națională pentru Competitivitate 2015-2020, prioritatea 5 „Pregătirea generației 2050 și provocări societale”, respectiv creșterea investițiilor în activități neagricole în mediul rural⁵. Contribuim și la obiectivele stabilite prin „Strategia Guvernamentală pentru dezvoltarea sectorului IMM și îmbunătățirea mediului de afaceri din România - Orizont 2020”, susținând întreprinderile noi și cu proiecte creative, inovative din mediul rural⁶.

M3/6B Măsură dedicată investițiilor în infrastructura socială

Investițiile propuse prin această măsură vin în completarea celor menționate în Fișa Măsurii 7.2 din PNDR 2014-2020 care finanțează numai infrastructuri de educație (grădinițe, instituții de învățământ secundar superior, filiera tehnologică, cu profil resurse naturale și protecția mediului și a școlilor profesionale în domeniul agricol) și sociale (after school și creșe). Prin măsură se propune înființarea unor centre de informare și consiliere pentru persoane defavorizate, agricultori de subzistență, neremunerați, din toate categoriile de vârstă ale populației, conform necesității identificate în teritoriul nostru. Pe aceștia îi vom reorienta spre activități productive neagricole, în special. Contribuim astfel la POCU 2014-2020⁷.

Măsura completează investițiile POR 2014-2020⁸, care finanțează infrastructuri sociale și medicale complexe, care acordă asistență psihosocială și medicală de specialitate, dar nu reorientează categoriile de beneficiari spre reintegrarea în activități productive.

M4/6B Măsură dedicată acțiunilor pentru integrarea minorităților locale

Măsura propune integrarea comunităților etnice locale prin realizarea unor infrastructuri și dezvoltarea unor acțiuni cu caracter intercultural. Contribuie astfel la completarea POCU 2014-2020, prin care se susține populația defavorizată rromă, dar numai din punct de vedere socio-medical, social și medical⁹. Contribuim și la completarea măsurilor pentru infrastructuri publice PNDR 2014-2020, prin care se pot finanța cămine culturale, dar fără a avea și un obiectiv specific privind derularea de acțiuni culturale și de socializare pentru minoritățile locale în aceste locații.

M5/3A Măsură dedicată constituirii și promovării formelor asociative

Prin PNDR se susțin formele asociative pe un anumit sector și anume, prin M9 Înființarea grupurilor de producători în domeniul agricol și prin M16 Cooperare cu preponderență în

⁴ <http://www.inforegio.ro/ro/por-2014-2020/ghid-2014-2020.html> Axa prioritară 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii

⁵ http://www.minind.ro/%5Cstrategie_competitivitate/SNC%20aprobata%20prin%20HG-1.pdf pg.31

⁶ <http://www.immoss.ro/usr/casete/96/25.09-sgimma-16-09-2014-modificari-03-10-aviz-cl.doc>

⁷ http://www.fonduri-ue.ro/files/programe/CU/POCU-2014/POCU_AXE_DOC/Logica_interventiei_POCU_AP_5.pdf

⁸ <http://www.inforegio.ro/ro/por-2014-2020/ghid-2014-2020.html> Axa prioritară 8 - Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale

⁹ <http://www.fonduri-ue.ro/pocu-2014> Axa Prioritară 4 - Incluziunea socială și combaterea sărăciei

domeniul pomicol. Prin abordarea noastră susținem strategic înființarea unor asocieri locale, grupuri operaționale, care să susțină agricultura locală prin proiecte inovative, inclusiv cu personal calificat pentru coordonarea promovării în sectorul agricol zootehnic. Completăm acțiunile din POR 2014-2020, care susțin acțiuni inovative în special în domeniul tehnologiei industriale.¹⁰

M6/4A Măsură dedicată susținerii investițiilor legate de modernizarea sau adaptarea agriculturii și silviculturii

Contribuie la obiectivele „Strategiei pentru dezvoltarea durabilă a României”, în domeniul îmbunătățirii mediului și spațiului rural.¹¹ Pe de altă parte, completează măsurile cuprinse în PNDR 2014-2020, prin crearea posibilității de a realiza acțiuni inovative de monitorizare locală a fondului forestier, inclusiv a Siturilor Natura 2000, care se suprapun peste acesta, creând, totodată, cadrul necesar unei educații ecologice corespunzătoare pentru tânăra generație.

Referitor la suprapunerea teritoriului nostru cu un FLAG, nu au fost identificate astfel de intenții. Putem spune însă că, în general, măsurile noastre, în special M2/1A privind susținerea activităților neagricole, poate fi complementară cu o astfel de abordare. Va crea infrastructura turistică necesară pentru a putea contribui și la turismul de pescuit, dacă el va fi dezvoltat în această zonă.

¹⁰ <http://www.inforegio.ro/ro/por-2014-2020/ghid-2014-2020.html> Axa prioritară 1 - Promovarea transferului tehnologic

¹¹ <http://www.insse.ro/cms/files/IDDT%202012/StategiaDD.pdf>

CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune

GAL are următoarele sarcini principale: elaborarea, dezvoltarea, implementarea, evaluarea și monitorizarea SDL; evaluarea și selectarea proiectelor din cadrul SDL; verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate de GAL, cu excepția proiectelor în cadrul cărora este beneficiar.

a. Calendarul estimativ de activități pentru perioada 2016 - 2023, pe semestre este prezentat mai jos:

Semestrul		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Activități	Responsabili															
Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție - măsura de infrastructură socială	Personal angajat															
Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție	Personal angajat															
Animarea teritoriului	Personal angajat/Servicii externalizate															
Analiza, evaluarea și selecția proiectelor	Personal angajat/CSP și CC															
Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei	Personal angajat															
Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar)	Personal angajat															
Monitorizarea proiectelor contractate	Personal angajat															
Întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare	Personal angajat															
Audit	Servicii externalizate															

b. Responsabilii pentru implementarea acțiunilor au rolurile descrise mai jos.

Angajații cu contract de muncă ai GAL Țara Năsăudului, vor avea următoarele responsabilități generale:

- pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL;
- animarea teritoriului;
- analiza și evaluarea proiectelor din punct de vedere al conformității și eligibilității;
- monitorizarea și evaluarea implementării strategiei;
- verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar);
- monitorizarea proiectelor contractate;
- întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare.

Comitetul de selecție al proiectelor (CSP) va avea responsabilitate pentru selecția proiectelor conforme și care îndeplinesc criteriile de eligibilitate impuse prin documentele specifice; activitatea acestuia se va completa cu cea a Comitetului de Soluționare a Contestațiilor(CC).

Servicii externalizate pentru: audit, promovare și informare prin materiale informative specifice tipărite, internet și media.

c. Resursele materiale existente sunt cele pe care angajații GAL Țara Năsăudului le folosesc în mod curent și în momentul de față. Sediul GAL funcționează în baza unui contract de comodat încheiat cu primăria comunei Feldru, valabil pentru o perioadă de 10 ani, cu posibilitate de prelungire. În clădirea primăriei avem 2 birouri funcționale, baie proprie și intrare separată. Spațiul are dotare cu mobilier, conectare la internet și telefonie fixă, fotocopiator, imprimantă, fax, spiralator și computer. Fiecare din cei 5 angajați folosesc în activitățile zilnice laptop și telefon mobil propriu și autovehicul personal. Întâlnirile partenerilor se pot desfășura la sediul primăriei Feldru, în sala mare de ședințe, pusă la dispoziție gratuit de acest asociat ori de câte ori este necesar. De asemenea, primăria orașului Năsăud asigură de câte ori este nevoie și în mod gratuit, sala mare de ședințe pentru întâlniri de lucru, animare și alte acțiuni comune. La fel, toate celelalte primării din asocieri ne susțin cu astfel de spații, în mod gratuit.

Resursele financiare pentru funcționare și animare vor fi obținute din 2 surse principale și anume: alocarea financiară prin 19.4 - Sprijin pentru costurile de funcționare și animare și cotizațiile membrilor asociați. La acestea se adaugă bugetul disponibil la momentul depunerii SDL.

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei

În perioada august 2015 - aprilie 2016 Asociația GAL Țara Năsăudului a derulat un proces de consultare și animare la nivel local, cu implicarea în mod activ, a actorilor locali și organizațiilor din teritoriu.

Au fost analizate nevoile și oportunitățile de dezvoltare, ținându-se cont de ideile și propunerile actorilor locali reprezentativi din fiecare comunitate.

Consultarea și animarea a fost realizată de echipa GAL Țara Năsăudului în toate cele 13 comunități. Ideile, propunerile și prioritățile au fost consemnate în minute și procese verbale. Propunerile de proiecte publice au fost discutate și în ședințele publice ale celor 13 Consilii locale asociate, supunându-se unui proces de prioritizare local, fapt extrem de important în stabilirea formei finale a măsurilor cuprinse în strategie.

Animarea s-a realizat și au fost consemnate în minute ideile și propunerile actorilor locali, după cum urmează:

1. Romuli: 31.08.2015 - 10 participanți; 20.10.2015 - 18 participanți;
2. Telciu: 25.08.2015 - 21 participanți; 20.10.2015 - 17 participanți;
3. Coșbuc: 02.09.2015 - 14 participanți; 22.10.2015 - 12 participanți;
4. Salva: 27.08.2015 - 16 participanți; 22.10.2015 - 14 participanți;
5. Nimigea: 28.08.2015 - 14 participanți;
6. Șintereag: 10.09.2015 - 17 participanți;
7. Șieu-Măgheruș: 10.09.2015 - 18 participanți;
8. Dumitra: 27.08.2015 - 12 participanți; 27.10.2015 - 14 participanți;
9. Năsăud: 28.08.2015 - 13 participanți;
10. Rebrîșoara: 25.08.2015 - 14 participanți; 19.10.2015 - 12 participanți;
11. Rebra: 28.08.2015 - 14 participanți;
12. Parva: 21.08.2015 - 26 participanți; 19.10.2015 - 14 participanți;
13. Feldru: 29.09.2015 - 15 participanți.

Au avut loc 4 întâlniri ale partenerilor la nivelul teritoriului după cum urmează:

1. Sediul GAL Țara Năsăudului - Feldru - 16 februarie - 51 participanți; s-a discutat asupra abordării strategice în teritoriu: posibilități de finanțare, propuneri inițiale de măsuri;
2. Primăria Orașul Năsăud - 17 martie - 83 participanți; s-a realizat o primă prezentare a măsurilor;
3. Sediul GAL Țara Năsăudului - Feldru - 25 martie - 83 participanți; s-au consolidat propunerile și ideile asupra proiectelor ce vor putea fi realizate;
4. Sediul GAL Țara Năsăudului - Feldru - 1 aprilie - 83 participanți; s-a aprobat Strategia de Dezvoltare Locală.

Documentele justificative se regăsesc în **Anexa 6** la SDL - Documente justificative privind animarea.

În etapa de animare și elaborare a SDL, s-a asigurat promovarea egalității dintre bărbați și femei și a integrării de gen, cât și prevenirea oricărei discriminări pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală.

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei

I. Forma de organizare

Forma de organizare și funcționare este în conformitate cu prevederile OGR nr. 26/2000, cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare. GAL are în componență membrii fondatori și membrii asociați.

La nivel decizional, reprezentanții privați și ai ONG-urilor vor reprezenta peste 50%, urmând ca partea publică să reprezinte mai puțin de 50%, iar cei din mediul urban și din afara teritoriului nu mai mult de 25%.

Funcționarea se realizează pe perioadă nedeterminată, cu respectarea criteriilor de eligibilitate și selecție specifice abordării LEADER și respectând, în general, regulamentele și legislația comunitară și românească, în vigoare.

II. Scopul, obiectivele și activitățile organizației

Scopul principal este dezvoltarea durabilă a comunităților din zona Someșului Mare, zonă numită în continuare “teritoriul parteneriatului”, sprijinirea dezvoltării comunităților prin promovarea cooperării pentru rezolvarea unor probleme comune, prin conceperea și implementarea proiectelor și accesarea de fonduri nerambursabile, a fondurilor europene, etc., punând bazele identificării nevoilor locale, ale întăririi capacității de dezvoltare și implementării strategiei de dezvoltare locală, în vederea conservării patrimoniului rural și cultural, ale dezvoltării mediului economic și îmbunătățirii abilităților organizatorice ale comunităților locale.

Prin aceasta înțelegem realizarea în teritoriul parteneriatului a obiectivelor stabilite prin Strategia de Dezvoltare Locală, prescurtat SDL, care va respecta principalele linii de acțiune ale dezvoltării durabile și anume lupta împotriva sărăciei și a excluderii sociale, producția de bunuri și servicii durabile și protecția mediului.

Obiectivele principale pe care le avem în vedere sunt:

a. Participarea la programul LEADER, Axa IV a Programului Național de Dezvoltare Rurală și la programele similare;

b. **Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală aferentă teritoriului Grupului de Acțiune Locală Țara Nășăudului**, având ca punct de plecare nevoile identificate la nivel local și potențialul endogen.

Sarcinile ce revin GAL legat de aceste obiective și conform art. 34 al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013, sunt obligatorii și esențiale pentru implementarea cu succes a SDL, le avem în vedere și vizează:

- consolidarea capacității actorilor locali relevanți de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacităților lor de management al proiectelor; ne propunem o informare clară a potențialilor beneficiari despre oportunitățile de proiecte, despre modul de implementare și finalizare. Animarea teritoriului este importantă în acest sens pentru atingerea obiectivelor strategice;
- conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 51% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă; preconizăm o selecție transparentă, bazată pe documente scrise specifice fiecărui tip de acțiune;

- asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu Strategia de Dezvoltare Locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și ȋntinelor strategiei; vom avea în vedere, cu prioritate, demararea procedurilor pentru selecȋia proiectelor cu caracter social;
- pregătirea și publicarea de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecȋie; vom detalia aceste date în concordanȋă cu fișele măsurilor aprobate;
- primirea și evaluarea cererilor de finanțare; se va realiza la sediul GAL, de către echipa tehnică, în funcție de specificul fiecărui proiect depus în vederea selecȋiei;
- primirea și verificarea conformității cererilor de plată depuse;
- selectarea operațiunilor, stabilirea cuantumului contribuȋiei și prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilităȋii înainte de aprobare;
- monitorizarea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală plasată sub responsabilitatea comunităȋii și a operațiunilor sprijinite; vom avea în vedere monitorizarea implementării proiectului GAL pe de o parte, iar pe de altă parte monitorizarea implementării proiectelor în teritoriu. Vom efectua activități specifice de evaluare în legătură cu strategia noastră; pe parcursul implementării, GAL Țara Năsăudului va elabora un Plan de Evaluare, unde va fi descrisă modalitatea prin care se va realiza evaluarea SDL.

III. Structura de organizare și funcȋionare

Organizarea și funcȋionarea, în vederea îndeplinirii sarcinilor enumerate, se va face prin următoarele structuri:

- a) Adunarea Generală (AG);
- b) Consiliul director(CD);
- c) Cenzorul sau Comisia de Cenzori.
- d) Comitetul de selectare a proiectelor(CSP);
- e) Compartimentul administrativ(CA)

a. Adunarea Generală (AG)

Este organul de conducere alcătuit din totalitatea membrilor asociaȋi - 83 entități. Are, în principal, următoarele roluri:

- 1) aprobarea SDL si stabilirea strategiei și a obiectivelor Asociaȋiei;
- 2) aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli și a bilanȋului contabil;
- 3) alegerea și revocarea membrilor Consiliului director;
- 4) alegerea și revocarea cenzorului sau membrilor Comisiei de cenzori;
- 5) alegerea și revocarea membrilor Comitetului de selectare a proiectelor;
- 6) modificarea Actului constitutiv și a Statutului;
- 7) dizolvarea și lichidarea Asociaȋiei, precum și stabilirea bunurilor rămase după lichidare;
- 8) aprobarea cuantumului taxei de înscriere, precum și a cotizaȋiei anuale datorată de către membrii Asociaȋiei, la propunerea Consiliului director;
- 9) aprobarea înscrierii de noi membri in Asociaȋie;
- 10) orice alte atribuȋii prevăzute în lege și în Statut.

Adunarea Generală se întrunește cel puțin o dată pe an și ia hotărâri cu respectarea prevederilor statutare.

Hotărârile luate de Adunarea Generală în condițiile legii, ale actului constitutiv și statutului sunt obligatorii chiar și pentru membrii asociați care nu au luat parte la ședință sau au votat împotriva.

b. Consiliul director(CD)

Asigură punerea în executare a hotărârilor Adunării Generale. El poate fi alcătuit și din persoane din afara asociației, în limita a cel mult o pătrime din componența sa.

În exercitarea competenței sale, Consiliul Director:

- prezintă Adunării Generale raportul de activitate pe perioada anterioară, executarea bugetului de venituri și cheltuieli, bilanțul contabil, proiectul bugetului de venituri și cheltuieli și proiectele asociației;
- încheie acte juridice în numele și pe seama asociației;
- aprobă organigrama și politica de personal ale asociației, dacă prin statut nu se prevede altfel;
- îndeplinește orice alte atribuții prevăzute în Statut sau stabilite de Adunarea Generală.

Consiliul Director își poate elabora un regulament intern de funcționare. Nu poate fi membru al consiliului director, iar dacă era, pierde aceasta calitate, orice persoană care ocupa o funcție de conducere în cadrul unei instituții publice, dacă asociația respectivă are ca scop sprijinirea activității acelei instituții publice.

c. Cenzorul (C)

În realizarea competențelor sale cenzorul:

- verifică modul în care este administrat patrimoniul asociației;
- întocmește rapoarte și le prezintă Adunării Generale;
- participă la ședințele Consiliului Director, fără drept de vot;
- îndeplinește orice alte atribuții prevăzute în Statut sau stabilite de Adunarea Generală.

d. Comitetul de selectare a proiectelor(CSP)

- este alcătuit dintr-un număr de 7 membri în care partenerii privați și societatea civilă reprezintă mai mult de 50%;
- este alcătuit din reprezentanți ai membrilor care formează parteneriatul și pentru fiecare membru sunt prevăzuți supleanți;
- la nivel decizional, se va respecta proporția de max. 25% a celor care provin din orașe;
- în ceea ce privește selecția proiectelor în cadrul GAL, se va aplica regula „dublului cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din parteneri, din care peste 50% să fie din mediul privat și societatea civilă.
- dacă unul din proiectele depuse pentru selectare, aparține unuia din membrii comitetului, în această situație persoana (organizația) în cauză nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

În cazul în care vor exista contestații acestea vor fi analizate de către un Comitet de contestații, care va avea aceeași componență ca și Comitetul de Selectare sub aspectul reprezentativității.

Ambele comitete vor respecta regimul privind confidențialitatea, imparțialitatea și conflictul de interese. Procedurile de evaluare vor ține cont de documentele justificative solicitate în cadrul fiecărei sesiuni deschise pentru accesarea măsurilor din SDL. CSP va

realiza o evaluare documentată care va demonstra temeinicia și imparțialitatea deciziei privind selecția proiectelor. Toată selectarea se va realiza având la bază proceduri scrise.

e. Compartimentul administrativ

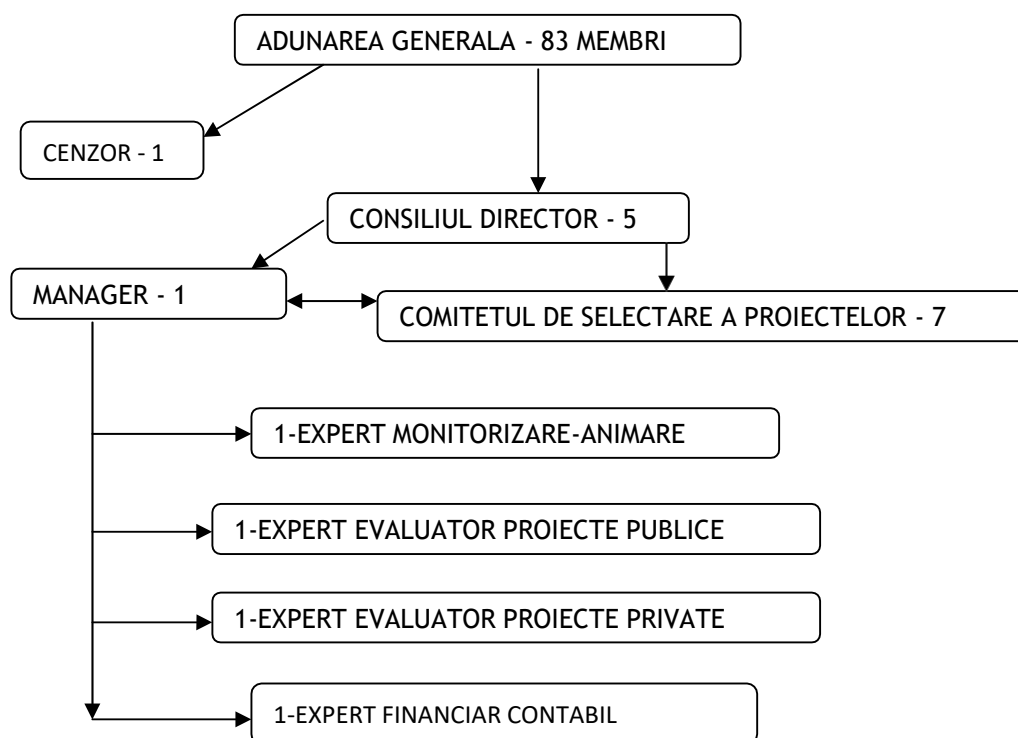
Echipa de implementare a SDL ȚARA NĂȘĂUDULUI are în componență un număr de 5 membri, angajați cu contract de muncă. Aceste posturi vor fi active indiferent de ocupanții lor, după cum urmează:

- Manager (responsabil administrativ) - coordonează activitatea GAL atât sub aspect organizatoric, cât și al respectării procedurilor de lucru -1 persoană cu normă întreagă; are rolul de a controla și proiectele publice sau private evaluate de experții GAL;
- Responsabil financiar - contabil - se ocupă de supravegherea și controlul gestiunii financiar - contabile a GAL- ului - 1 persoană part - time(minim 4 ore); va avea și rol de verificare a dosarelor de plăți și de monitorizare a implementării SDL;
- Responsabil cu informarea, sprijinirea elaborării proiectelor, verificarea, evaluarea și selecția proiectelor ce se vor implementa în domeniul public - 1 persoană cu normă întreagă; va avea și rol de a elabora împreună cu echipa de proiect proceduri necesare conformității cererilor de plată pentru beneficiarii publici și de a participa la evaluarea administrativă a cererilor de plată depuse de beneficiarii publici;
- Responsabil cu informarea, sprijinirea elaborării proiectelor, verificarea, evaluarea și selecția proiectelor ce se vor implementa în domeniul privat - 1 persoană part - time (minim 4 ore) ; va avea și rol de a elabora împreună cu echipa de proiect proceduri necesare conformității cererilor de plată pentru beneficiarii privați și de a participa la evaluarea administrativă a cererilor de plată depuse de beneficiarii privați;
- Responsabil cu activitățile de monitorizare a proiectelor și animare - 1 persoană cu normă întreagă.

Atribuțiile corespunzătoare fiecărei funcții din cadrul echipei de implementare a SDL, se regăsesc în **Anexa 8** la SDL.

În caz de angajare a altor persoane se vor respecta prevederile Codului Muncii, precum și cele ale legislației cu incidență în reglementarea conflictului de interese.

Organigrama este prezentată mai jos.

IV. Servicii externalizate

- a. În funcție de necesități și în concordanță cu planul de acțiune, GAL va funcționa susținut de cel puțin 2 tipuri de servicii: Serviciul de audit

Are rolul de a audita, la cererea beneficiarului-GAL, modul în care au fost realizate activitățile financiare în legătură cu proiectul derulat. Constatările auditului se regăsesc în rapoarte de asigurare, care vor fi folosite în principal pentru decontarea cheltuielilor efectuate/realizate de GAL pe parcursul derulării proiectului.

- b. Servicii de informare și promovare

Vor fi contractate pentru a susține acțiunile de animare, în principal, inclusiv lansarea sesiunilor de selecție a proiectelor, prezentarea și promovarea rezultatelor.

În funcție de necesitățile identificate pe parcursul derulării proiectului, GAL poate folosi cu acordul organelor de decizie și altfel de servicii externe necesare derulării activităților sale, legate de implementarea acțiunilor.

V. Circuitul documentelor

Atât documentele de intrare, cât și documentele de ieșire, se înregistrează în registre de intrări-ieșiri, conform specificului lor, în ordine cronologică, de către oricare dintre membrii echipei administrative a GAL, conform atribuțiilor din fișa postului. Documentele înregistrate, în funcție de specificul lor, vor fi rezolvate de factorii de decizie: Adunarea Generală, Consiliul Director, Comitetul de Selecție al Proiectelor, Comitetul de Contestații, managerul GAL, experți evaluatori, de monitorizare sau animare. După rezolvarea lor, rezultatele se consemnează în documente: rapoarte de evaluare, procese verbale, rapoarte de selecție, documente de monitorizare, alte tipuri de documente, care se înregistrează în evidențele GAL. Transmiterea acestora se va face către toți cei implicați direct sau indirect, folosind mijloacele de comunicare în masă, în conformitate cu dispozițiile statutare și cu prevederile legale în vigoare.

VI. Incompatibilități și conflicte de interese

Asociații care, într-o anumită problemă, supusă hotărârii Adunării Generale, sunt interesați personal sau prin soții lor, ascendenți sau descendenți, rudele în linie colaterală și afinii lor până la gradul al patrulea inclusiv, nu pot lua parte la deliberare și nici la vot, în caz contrar răspunzând pentru pagubele cauzate Asociației, dacă fără votul lor nu s-ar

fi putut obține majoritatea cerută. Se va respecta legislația națională în domeniu
Angajatul GAL care are un interes personal, care influențează sau pare să influențeze
îndeplinirea atribuțiilor sale oficiale cu imparțialitate și obiectivitate, nu poate lua parte
la evaluarea și implementarea proiectelor. Se va respecta legislația națională în domeniu.

VII. Dispoziții finale

Personalul din aparatul administrativ este obligat să cunoască și să aplice prevederile
prezentului Regulament de organizare și funcționare și să îndeplinească atribuțiile fișei
postului pe care îl ocupă.

Potrivit prevederilor legale, fișele posturilor se întocmesc și se semnează de către directorul
executiv/managerul GAL, cu respectarea strictă a atribuțiilor fiecăruicompartment din
structura organizatorică a asociației, în conformitate cu prezentulRegulament.

Fișele posturilor sunt semnate de către ocupanții posturilor.

Fiecare salariat va primi o copie de pe fișa postului al cărui titular este.

Nerespectarea prevederilor prezentului Regulament se sancționează conform prevederilor
legale în vigoare.

Prezentul Regulament se completează cu legislația românească și europeană în vigoare
referitoare la implementarea programelor de dezvoltare în teritorii LEADER.

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei

Planul de finanțare se regăsește în **Anexa 4** la SDL.

Stabilirea valorii componente A a ținut seama de teritoriului și populației acoperite de parteneriat, respectiv **19,84 Euro/locuitor** și **985,37 Euro/km²**.

Populația GAL Țara Năsăudului: 55480 km² x 19,84 Euro/km² = 1.100.723,20 euro

Teritoriul GAL Țara Năsăudului: 1249,41 km² x 985,37 Euro/km² = 1.231.131,13 euro

TOTAL SDL = 2.331.854,33 euro

Din care pentru funcționare și animare: **466.370,87 euro**

Ierarhizarea priorităților este prezentată mai jos:

1. (P6) Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale - reprezintă 87% din total.

DI 6B încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale

DI 6A facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă

2. P3) Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură și silvicultură - reprezintă 9% din total.

DI 3A Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale

3. (P4) Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură - reprezintă 4% din total.

DI 4A Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000 și în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, a activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene.

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

Partenerii GAL Țara Năsăudului au ales un Comitet de Selectare format din 7 membri, prezentați în tabelul de mai jos. Pentru fiecare s-au prevăzut supleanți. Responsabilitățile Comitetului de Selectare sunt următoarele:

- Primesc proiectele depuse la GAL, transmise de către echipa de proiect, pe sesiuni și categorii; proiectele sunt înregistrate și evaluate de experții GAL inițial, pentru conformitate și eligibilitate.
- Evaluează proiectele, raportându-se la obiectivele și prioritățile stabilite în SDL, regăsite în documentele aferente sesiunilor locale și aplică criterii de selecție adecvate specificului local. CS va realiza o evaluare documentată care va demonstra temeinicia și imparțialitatea deciziei privind selecția proiectelor. La selecția proiectelor, se va aplica regula „dublului cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii comitetului de selecție, din care peste 50% să fie din mediul privat și societate civilă. Dacă unul dintre proiectele depuse pentru selecție aparține unuia dintre membrii Comitetului de selectare, persoana/organizația în cauză nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv. Fiecare membru va semna o declarație de confidențialitate și imparțialitate și privind conflictul de interese.
- Rezultatul analizei se va regăsi în procese verbale de selectare, iar clasificarea proiectelor în rapoarte de selectare, care pot fi intermediare și finale; Rapoartele de selecție vor avea fază intermediară dacă există mai multe proiecte decât fonduri alocate, iar dacă nu, va fi elaborat un singur raport final; în oricare caz, CSP îi revine obligația de a semna aceste rapoarte.
- Rapoartele de selecție vor fi făcute publice după semnarea lor prin intermediul paginii web proprii; se vor folosi și alte forme de publicitate dacă ele sunt prevăzute expres a fi folosite de GAL prin reglementările definite în cadrul național de reglementare, inclusiv pentru demararea sesiunilor;
- Dacă vor exista contestații ele vor fi soluționate de către un Comitet de Contestații; obligația acestuia este de a analiza încă odată proiectele care intră în această categorie; el va elabora un raport de selecție final, care nu mai poate fi contestat. Decizia se va lua aplicând același procedeu de vot ca al CSP și cu respectarea regimului privind confidențialitatea, imparțialitatea și conflictul de interese. CC va fi alcătuit din membrii care respectă aceeași componență ca a CSP, sub aspectul reprezentativității. Revine Consiliului Director sarcina de a stabili componența CC înainte de organizarea sesiunilor de selecție.
- Toate documentele realizate de CSP și CC vor fi predate echipei de proiect, care le va transmite mai departe, la organisme de control superioare, în vederea stabilirii eligibilității finale.

PARTENERI PUBLICI 29 %		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații
Comuna Rebrîșoara	Membru	UAT rural
Comuna Șieu - Măgheruș	Membru	UAT rural
PARTENERI PRIVAȚI 57%		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații
Fulger Nord 2012 SRL	Membru	SRL urban - Comerț
Angelini Floarea Întreprindere Individuală	Membru	II produse tradiționale de marcă
Strugari Florița Ionela Persoană Fizică Autorizată	Membru	PFA agroturism
Lari Anchidim Persoană Fizică Autorizată	Membru	PFA Creșterea bovinelor de lapte
SOCIETATE CIVILĂ 14%		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații
Asociația Eco - Silvic Năsăud	Membru	ONG protecția mediului și tineret
PERSOANE FIZICE RELEVANTE (0%)		
Partener	Funcția în CS	Tip /Observații

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale

Pentru a garanta transparența în procesul decizional și pentru a evita orice potențial conflict de interese, în modelul de implementare s-a prevăzut o separare adecvată a responsabilităților.

Orice persoană care face parte din structurile de verificare a proiectelor, care este angajată în orice fel de relație profesională sau personală cu promotorul de proiect sau are interese profesionale sau personale în proiect, poate depune proiecte, cu obligația de a prezenta o declarație, în scris, în care să explice natura relației/interesul respectiv și nupoate participa la procesul de selecție a proiectelor.

În cazul unui conflict de interese potențial, partenerul/angajatul trebuie să își exercite atribuțiile în mod transparent și echidistant.

În situația unui conflict de interese, partenerul/angajatul este obligat să se abțină de la rezolvarea cererii, luarea deciziei sau participarea la luarea deciziei și să îl informeze pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct.

Persoanele fizice/juridice care participă direct în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare nu pot fi beneficiari și/sau nu pot acorda servicii de consultanță unui beneficiar; încălcarea acestei prevederi se sancționează cu excluderea solicitantului din procedura de selecție.

Nu au dreptul să fie implicați în procesul de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare sau în procesul de verificare/ aprobare/plată a cererilor de rambursare/plată prezentate de beneficiari în cadrul unei proceduri de selecție, următoarele persoane: a) cele care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți sau care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere ori de supervizare a unuia dintre solicitanți; b) soț/soție, rudă sau afin, până la gradul al doilea inclusiv, cu persoane care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți ori care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre solicitanți; c) cele despre care se constată că pot avea un interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare.

Persoanele care participă direct la procedura de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare sau a programelor în cadrul unei proceduri de selecție, precum și cele implicate în procesul de verificare/aprobare/plată a cererilor de rambursare/plată prezentate de beneficiari, sunt obligate să depună o declarație pe propria răspundere, din care să rezulte că nu se află în niciuna dintre situațiile prevăzute mai sus.

În situația în care, în cursul procedurii de verificare/evaluare/aprobare, aceste persoane descoperă sau constată o legătură de natura celor menționate mai sus, acestea sunt obligate să o semnaleze și să înceteze de îndată să participe la procedura de verificare, evaluare sau aprobare.

Beneficiarii persoane fizice/juridice de drept privat nu au dreptul de a angaja persoane fizice sau juridice care au fost implicate în procesul de verificare/ evaluare a cererilor de finanțare în cadrul procedurii de selecție pe parcursul unei perioade de cel puțin 12 luni de la semnarea contractului de finanțare.